

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 17, П'ЯТНИЦЯ, 28 КВІТНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 17, FRIDAY, APRIL 28, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Уряд працював рік

Петро Часто

В Україні тепер так: нема новин – і то вже добра новина. Хіба за новину вважати, що 14 квітня минув рік діяльності уряду Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана. Дата ця важлива не як річниця, а лише у зв'язку з вигасанням урядового імунітету. Упродовж року ні депутати, ні президент не мали права порушувати питання про заміну прем'єра та решту міністрів, навіть якби всі вони працювали зовсім зле. Але так не буває. Навіть у найгіршому уряді є люди амбітні, честюлюбні, і їм дуже залежить на тому, як їхні здібності оцінює суспільство. Поза сумнівами, прем'єр В. Гройсман є такою людиною. Щоправда, саме це й створює йому проблему, бо кожне владне середовище – це неunikні зударі честюлюбних особистостей, від чого колись завбачливо остерігав св. апостол Павло: бійтеся змагання, воно робить жорстокими серця і псує добрі звичаї.

Тому й не дивно, що вже задовго до 14 квітня на адресу В. Гройсмана чулася нищівна критика, а Юлія Тимошенко навіть пробувала збирати депутатські голоси за негайну відставку всього чинного уряду. Відповідаючи провідниці „Батьківщини“, прем'єр не церемонився: „Я вважаю, що мамою української економічної слабкості, знищення незалежності, мамою корупції, популізму і неефективності є Юлія Тимошенко“.

Натомість тепер, позбувшись імунітету й опинившись перед необхідністю звітувати за проминулий рік, почув від неї: „...Звіти уряду Гройсмана абсолютно зайві, оскільки в них влада напише безліч неправди, буде співати собі дифірамби, розповідати, як вона любить країну і як робить реформи. Реальний звіт уряду Гройсмана – це рівень життя людей. Чи можуть люди забезпечити свою родину, навчати та лікувати дітей, помагати своїм батькам; як себе почувають пенсіонери, як маєтись середній прошарок, який стан банківської сфери – ось це реальний звіт. Тому урядові слід поставити з великої літери „Незадовільно!“, і це ставить йому вся країна, бо саме він, непрофесійний прем'єр Гройсман, є „дахом“ усієї корупції в нашій державі – разом з Президентом Порошенком“.

Ну, „разом з президентом“ – тут не так все просто, як це хоче видати Ю. Тимошенко. Від першого дня свого прем'єрства В. Гройсман з усіх сил намагався розвіяти враження, що він – „людина Президента“ і жодної самостійної ролі не відіграватиме. Певна річ, така характеристика ображала його, та й ніхто не його місці не хотів би виглядати безвольною маріонеткою. І прем'єр не згаєв нагоди показати характер, особисто заініціювавши підвищення мінімальної заробітної платні до 3,200 грн. Очевидно, це було несподіваним для президента, й йому залишалося хібащо схвалити не ним висловлену ідею, тобто, іншими словами, вия-

(Закінчення на стор. 13)

Хресна хода в пам'ять борців за Україну

Панахида біля Пам'ятника борцям за Україну на православному цвинтарі св. Андрія.

(Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – 23 квітня Консисторія Української Православної Церкви США з нагоди Провідної Неділі після Служби Божої в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного провела хресну ходу від храму до Пам'ятника борцям за волю України, яку очолили Митрополит Української Православної Церкви США та діаспори Антоній і Архiepіскоп Даниїл.

У ході брали участь численні священики, Українські Американські Ветерани, хор церкви, громадянство. Були відслужені Панахиди біля Пам'ятника борцям за Україну, у мавзолеї Патріярха Мстислава, над плитою в пам'ять жертв Голодомору і біля пам'ятника Українським Американським Ветеранам, де обидва владики поклали вінок подяки й пам'яті.

Фоторепортаж про подію буде вміщено в наступному числі „Свободи“.

ПОГЛЯД ЗІ СТОРОНИ

Чому США повинні підтримувати Україну

Американський дипломат Річард Гас у колонці під назвою „We can't let Putin use force to make Russia great again“ („Ми не можемо дати Путінові використати силу, щоб зробити Росію знову великою“) на веб-сторінці „USA Today“ назвав чотири причини, чому Америці варто підтримувати Україну.

Таким чином він відповів на слова Державного секретаря США Рекса Тіллерсона, який під час нещодавньої зустрічі з європейськими партнерами в Італії запитав: „Чому Україна має цікавити платників податків США?“.

По-перше, російське вторгнення в Україну, у тому числі анексія Криму і агресія на Донбасі, порушує основний принцип міжнародних взаємин — кордони між країнами не можуть бути змінені військовим шляхом.

„Це те, що Садам Гусейн намагався зробити в Кувейті у 1990 році, і те, що гітлерівська Німеччина намагалася зробити до і під час Другої світової війни, — пише Р. Гас. — Повага цього принципу є основою миру і порядку у світі“.

Друга причина пов'язана безпосередньо з Росією. Володимирові Путінові подобається за допомогою сили впливати на інші країни, будь то військовий, чи кіберспосіб, чи залежність

від російських нафти і газу.

„Важливо не дозволити Путінові далі використовувати силу, щоб зробити Росію великою знову, — йдеться в статті. — Якщо він це зробить, він буде знов і знов втручатися, примушувати і заважати“.

Україна свого часу відмовилася від ядерної зброї, в обмін на гарантії безпеки від США, Великої Британії і Росії.

„Але подальша втрата Криму посилає страшне повідомлення іншим лідерам: що відмова від ядерної зброї може бути небезпечним для політичної і територіальної цілісності. Як Ірак і Лівія були захоплені після того, як вони відмовилися від своїх ядерних програм“, — зазначає автор.

Отож ми підійшли до четвертої причини, чому американці повинні підтримувати Україну.

„Відповідно до Будапештського меморандуму 1994 року, Україна отримала гарантії безпеки. Запевнення виявилися порожніми словами. І кожного разу, коли США не дотримуватимуться свого слова, це заохочуватиме противників кинути виклик нам, або нашим друзям“, — резюмував Р. Гас.

„Високий замок“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Загинув співробітник ОБСЕ

ПРИШИБ, Луганська область. – 23 квітня Спеціальна моніторингова місія (СММ) Організації безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЕ) повідомила, що під час патрулювання в районі контрольованого угруповання „ЛНР” населеного пункту Пришиб на міні підірвався автомобіль. Загинув громадянин США Джозеф Стовн, також було контужено громадянку Німеччини Іву Гнелін. Міністерство закордонних справ України заявило: „Розглядаємо серйозний інцидент, що стався на території контрольованій підтримуваними Росією незаконними збройними формуваннями як підтвердження спроб Москви та її маріонеток залякати спостерігачів ОБСЕ, звести нанівець зусилля України та СММ щодо стабілізації ситуації на лінії розмежування”. (Радіо Свобода)

■ Перевіряють декларації провідників

КИЇВ. – 24 квітня Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) почало перевірку декларацій за 2016 рік президента, прем'єра і членів уряду. Початок перевірок нових декларацій не скасовує перевірку всіх декларацій за 2015 рік. НАЗК почало повну перевірку декларацій за 2015 рік п'яти урядовців з Одеси, Києва, Львова та Старокостянтинова. („Українська правда”)

■ У Харкові провели „Ніч енергетики”

ХАРКІВ. – 24 квітня всеукраїнський молодіжний проєкт „Ніч енергетики” розпочато у Харкові з ініціативи Національної енергетичної компанії „Укренерго”. Мета проєкту, – повідомила голова обласної державної адміністрації Юлія Світлична, – створення інкубатора ідей для іновацій в електроенергетиці, підготовка фахівців та розробка проєктів для забезпечення енергетичної незалежності України”. 400 молодих учасників проєкту прослухали дев'ять годин лекцій, на яких експерти галузі та підприємці розповіли про нові технології у електроенергетиці, надали поради із використання та розвитку знань та навичок для побудови кар'єри у цій галузі. („Укрінформ”)

■ Співачку не пустили в Україну

КОНОТОП, Сумська область. – 23 квітня російській співачці Лоліті Мілявській на кордоні заборонили в'їзд в Україну на три роки через порушення нею українського законодавства та відвідини окупованого Криму через закриті пункти пропуску. („Укрінформ”)

■ Японія допомогла Україні

КИЇВ. – 22 квітня уряд Японії за програмою Офіційної допомоги з метою розвитку надав Україні шість сучасних ендоскопічних систем, які будуть доправлені в обласні клінічні лікарні. Надання гранту було узгоджене в 2014 році між урядом Японії та урядом України як позапроєктна допомога. Після ретельного вивчення потреб охорони здоров'я надано прохання на шість ендоскопічних систем та вісім цифрових рентгенівських комплексів для встановлення в обласних лікарнях Житомирської, Волинської, Київської, Рівненської, Чернігівської та Дніпропетровської областей. Загальна вартість допомоги, наданої Японією, становить близько 3 млн. дол. („Укрінформ”)

■ Провели фестиваль духовної пісні

ТЕРНОПІЛЬ. – У міжнародному фестивалі-конкурсі духовної пісні „Я там, де є благословення”, що завершився 23 квітня у Тернополі, взяли участь понад 600 виконавців. Виконавці з різних країн виступали в обласному музично-драматичному театрі, місцевій філармонії, Українському домі „Перемога”. Фестиваль завершився великим гала-концертом. („Укрінформ”)

■ Хотять продати Леніна

КОРЖІ, Київська область. – Пам'ятник Ленінові, який у селі демонтували 2016 року, місцеві мешканці хочуть продати, щоб за отримані гроші добудувати куполи і дах церкви або витратити на вирішення соціальних проблем. (BBC)

ГЕОПОЛІТИКА

Куди рухається Туреччина?

Надія Коваль,
Сергій Сидоренко

В ніч на 17 квітня Туреччина зробила вибір у вічній суперечці між безпекою та свободою. На референдумі з невеликою перевагою перемогла безпека та прагнення до стабільності в неспокоїному регіоні в буремні часи.

Аргументи Президента Реджепа Таїпа Ердогана та його уряду про те, що нова суперцентралізована президентська система дозволить ефективніше боротися з зовнішніми та внутрішніми ворогами, краще відповідати на регіональні виклики, покінчить з десятиліттями суспільної нестабільності та періодичних військових переворотів, сприятиме розвитку економіки та загалом дозволить Туреччині стати провідною державою регіону, виявилися досить переконливими для понад 21 млн. турків чи то 51.4 відс. тих, хто проголосував.

Принаймні, такими є офіційно оголошені результати референдуму.

Щоправда, міжнародні спостерігачі вже заявили, що голосування не було вільним і демократичним, виборці часом не розуміли, за що голосують, а влада створила умови, за яких неможливо було провести справді прозорий референдум. Всі ці закиди, однак, вище керівництво країни відкидає як політично вмотивовані.

Що зміниться для Туреччини

Винесений на референдум пакет змін до Конституції суттєво розширює уповноваження президента. Туреччина перетворюється не просто на президентську республіку – глава держави тепер матиме практично необмежені уповноваження в управлінні країною. Від зловживань його теоретично мають стримувати лише прописані процедури відповідальності.

Р. Ердогана називали „султаном Таїпом” ледве не з перших років при владі. Тепер жарт перетворюється на пророцтво. Посада прем'єр-міністра буде ліквідована. Президент матиме прямий контроль над виконавчою владою, самостійно формуватиме уряд. Навіть законодавча влада у деяких питаннях не буде його конкурентом: він отримає право видавати президентські укази, що матимуть силу законів.

А оскільки парламент у Туреччині залишиться і навіть збільшить чисельність, реформа зміцнює зв'язок між президентом та законодавчим органом: президентські та парламентські вибори проводитимуться одночасно, причому президент отримає право бути головою політичної партії і брати участь у політичному процесі.

На додаток, посилюється вплив президента на вищі судові та прокурорські органи та знищуються рештки колишнього впливу армії через ліквідування двох військових судів.

Як зазначається у висновку Венеційської комісії, пропоновані зміни виводять Туреччину на шлях „автократії та одноосібного режиму”. Або, якщо відійти від юридичної мови: Туреччина перетворюється на султанат, але з виборами султана.

Революції не буде

Звісно ж, результати референдуму не варто оцінювати лише через протиставлення „авторитаризм-демократія” чи „безпека-свобода”. Звісно, прийняті на референдумі зміни ведуть країну в напрямку зменшення демократичності, до певного різновиду персоналістського авторитарного режиму. Але останнім часом – особливо за останній рік, після спроби військового перевороту – в країні і без реформи змінилося чимало.

Зміни до Конституції набудуть чинності після виборів у листопаді 2019 року.

У подальші два з лишком роки перехідного періоду справи йтимуть за старим порядком, але він також не дає сподівань на чітке дотримання демократичних стандартів. 35 тис. заарештованих і понад 100 тис. звільнених з посад, суттєве обмеження свободи медіа та загострення конфлікту з курдською меншиною – все це

відбулося за „старої” системи.

За старої системи відбувся і референдум, який дав чимало підстав сумніватися в його чесності. Питання навіть у самому факті того, що вибори проводяться за умови надзвичайного стану, коли можливості агітації – обмежені, а свобода преси – далека від повної. Але найбільше обурення тих, хто голосував проти, викликало рішення Центральної виборчої комісії зараховувати ті бюлетені, на яких, всупереч законові, не було печатки дільничних комісій. За деякими даними, таких бюлетенів було 2.5 млн., удвічі більше, ніж розрив між голосами „за” і „проти”.

Вкупі з повідомленнями та відеозаписами з дільниць, де люди (в тому числі місцеві посадовці) кидають в урну по кілька бюлетенів, ця цифра справді тривожить.

Основна опозиційна партія, Республіканська народна, спочатку заявляла про намір оскаржувати результати референдуму та вимагати часткового перерахунку. Однак, попередні результати голосування були швидко затверджені як офіційні, нечисленні акції протесту згасли, а провідник республіканців Кемаль Киличдароглу став більше загострювати увагу на тому, що понад 48 відс. голосів „проти” – це вже велика перемога демократії.

Отже, революції наразі не плянується. Тим більше, що одразу після референдуму було вкотре продовжено надзвичайний стан.

Розбитий турецький маятник

Турецька республіка, починаючи зі свого заснування у 1923 році, пережила чимало жорстких режимів, внутрішніх конфліктів, змін конституції та спроб авторитарного правління. Теоретично можна було б трактувати нововведення Р. Ердогана як чергове коливання маятника розвитку турецької політичної системи в напрямку авторитаризму, за яким через певний час може послідувати чергова хвиля демократизації.

Однак, відмінність полягає в тому, що послідовний курс на посилення президентської влади взято не з чистої любові до влади як такої. Мета Р. Ердогана – заснувати нову, потужнішу та стабільнішу Туреччину, а посилення уповноважень – це необхідний інструмент на цьому шляху, а не самоціль.

Різниця відтак полягає в цінностях, які формують основу політичної системи. Протягом майже століття існування Турецької Республіки основоположними цінностями, які свого часу залізною рукою впровадив Ататюрк (та на захисті яких, іноді вдаючись до гострих методів, послідовно стояла армія), були секуляризм та вестернізація. Перше передбачало максимальне вилучення релігії зі сфери публічного життя в сферу приватного. Друге – орієнтація на Захід в якнайширшому сенсі, від запозичення культурних практик до зовнішньої політики та інтеграційного напрямку.

Ердоган знищив запобіжник, який утримував Туреччину у старому ціннісному вимірі.

Остаточна анігіляція політичного впливу армії після придушення невдалого перевороту, а також здобута на референдумі перемога відкривають перед ним шлях до фундаментальних змін.

Формально „секуляризм” і „вестернізація” не згадуються у змінах до Конституції. Однак, дії та заяви нинішнього Президента Туреччини Р. Ердогана дають досить підстав для страху, що він відмовиться від цінностей кемалізму та використає розширені уповноваження для того, щоб посилити ісламський компонент турецької ідентичності, а також від світоглядної та політичної орієнтації на Захід, переходячи до побудови Туреччини як регіонального центру сили на Близькому Сході.

Поза тим, метафора щодо встановлення султанату чи тріумфу неоосманізму в Туреччині є доволі умовною. Османський період (який в часи розквіту кемалізму радше зневажався) став для Р. Ердогана та його прибічників джерелом надхнення, історичних аналогій та політич-

(Закінчення на стор. 13)

УКРАЇНА-ПОЛЬЩА**У Росії мріють, аби українці та поляки ворогували**

У зв'язку з прикритим ускладненням українсько-польських взаємин нашим читачам, сподіваємося, буде цікаво довідатися як ставиться до цієї проблеми один з колишніх керівників польсько-го профспілкового руху, нині – президент Фонду міжнародної солідарності КШИШТОФ СТАНОВ-СЬКИЙ. Нижче вміщуємо його відповіді на запитання кореспондентів львівського видання „Газета по-українськи“ Романії Горбач та Антона Семиженка (11 квітня).

– Польські активісти та журналісти скаржаться на проблеми в інформаційній сфері. Польщі загрожує російський сценарій з „зачищеним“ медійним полем?

– Відчувається світова криза засобів масової інформації. Медії стали політизовані. Це показали останні вибори у США. Тепер у пресі більше коментарів, ніж інформації. Факти стали лише додатком. Люди вірять більше соціальним медіям, ніж професійним журналістам.

З іншого боку, в Польщі є свої національні особливості. У 1980-ті роки за зв'язок з самвидавом давали щонайменше три роки в'язниці. За те, що хтось писав у підпільні видання чи поширював їх. Не було ні „Facebook“, ні інтернету. Проте щотижня тисяча підпільних видань бачила світ. Кожне містечко мало свою маленьку газету. Це був один з засобів опору. Також усі розуміли, що телебачення каже неправду. Тому під час транслявання новин люди виходили на вулиці гуляти з дітьми та псами.

– Тобто нині свободі слова ніщо не загрожує?

– В Польщі, якщо хочеш незалежної інформації, знайдеш її. Є багато джерел. Крім контролюваного урядом громадського телебачення і радіо, маємо місцеву пресу. Є медії різних політичних напрямків, чимало блогів, телеканалів.

Від Росії відрізняємось дуже важливою деталлю: знаємо, як користуватись пультом керування. У нас, якщо не довіряють інформації, просто перемикають на інший канал.

Деякі телепрограми через брак довіри втратили сотні тисяч глядачів. У Росії такого немає. Не тому, що нема каналів. Вони є. Тільки ніде можливостями пульта не користуються, крім Калі-

нінграду. У цьому колишньому Кенігсберзі трохи інша ментальність.

– Останнім часом у Польщі звучало чимало недружніх до України заяв. У фільмі „Волинь“ польські кінематографісти зобразили українців бездушними вбивцями. Провідник владної партії Ярослав Качинський заявив, що „зі Степаном Бандерою Україна до Європейського Союзу не ввійде“. Як це сприймати?

– У нас зараз найкращі 30 років польсько-українських взаємин за останні чотири століття. У Польщі всі, крім шалених екстремістів, були і залишаються впевненими, що українці гідні мати свою державу. Це велика несправедливість, що її раніше не було. Розуміємо, що мати державу – це так, як мати ресторан. Аби справи йшли добре, треба найняти кухаря, офіціанта, бухгалтера. Фахівців не завжди легко знайти.

Коли в Польщі змінилась влада й почали реформи, треба було знайти не тільки кандидата на президента, а й того, хто б керував в'язницями. Адже реформи – це не лише про освіту, культуру чи свободу слова. Це і про податкову систему, поліцію і все інше. Поляки впевнені, що українці професійно готові мати підприємство, яке зветься державою.

За останні 400 років у нашій частині світу можна було стати національним героєм двома способами. Перший – убити багато сусідів. Другий – щоб сусіди вбили тебе. Такими були польсько-українські, польсько-німецькі, польсько-шведські взаємини.

Ми в Польщі зрозуміли, що це не дуже цікава пропозиція для наших дітей. Історія важлива, але

(Закінчення на стор. 15)

ЗВОРОТНИЙ БІК МЕДАЛІ**Як після „безвізу“ діятиме українська влада?**

Леонід Швець

Боротьба за безвізовий режим для України підходить до щасливого кінця. Ми всі звабилися на цю історію, як на захоплюючий серіал, з несподіваними поворотами. І при всій радості від правильної розв'язки, неминуче виникне певне відчуття порожнечі. Чи є у нас нова настільки ж прекрасна і хвилююча історія на заміну?

Напевно скоро позначиться ефект, описаний приказкою „бійтеся своїх бажань, вони можуть здійснитись“: до доброго швидко звикаєш, і воно вже не здається аж таким чудовим, можна було б і краще.

Наприклад, у Молдові вже три роки діє „безвіз“, але сказати, що країна просто розквітла, а російський вплив зник, аж ніяк не можна. І взагалі, у нас не „безвіз“, а тільки послаблення візового режиму в туристичній частині.

Сама можливість безперешкодно відвідувати Євросоюз за час перипетій навколо „безвізу“ перетворилась у нас на нав'язливу ідею. Зараз, коли мети досягнуто, стає ясно, що це був лише проміжний результат на шляху... до чого? Вільно відвідувати Європу, щоб що? І який наступний пункт на цьому шляху?

І якщо громадяни можуть собі дозволити весь діапазон думок з цього приводу, то від політиків, які намагалися обернути прогрес у міжнародних стосунках з ЕС на свою користь, закономірно очікувати якихось виразних плянів та пояснення подальших кроків.

Це в першу чергу у них зараз утворився дефіцит нової захоплюючої історії для нас, хоч і нам зайвий раз подумати, що для нас Європа, не завадить, адже кожен з нас має свою особисту історію щодо цього.

Оскільки для П. Порошенка тема „безвізу“

довгий час була ледь не єдиною „перемогою“, обіцянками якої він годував суспільство, мало б сенс побачити його підсумковий переможний виступ або навіть, підказують деякі мрійники, нарешті велику прес-конференцію з докладною розмовою з суспільством.

Але тут і постає питання: добре, відображати в патосній промові досягнення, підкресливши свою видатну роль, можна. Але логіка змушує очікувати, що це відповідний момент, аби пред'явити нову захоплюючу історію, заради переможного фіналу якої варто якщо не любити, то хоча б терпіти нинішнє керівництво. І в такому ракурсі виступ першої особи вже не здається таким багатообіцяючим, а тому привабливим для нього самого.

Добра політика – це справді вміння розповідати історії і залучати до них людей, перетворювати своє слово на загальну справу. Так сталося, що Майдан залучив до своєї історії українських політиків, а вони виявилися неготовими її підхопити і переконливо розвинути.

Зараз усі спроби домогтися від них чіткого викладу свого бачення сьогодення, майбутнього і шляхів переміщення з першого на друге жодного результату не дають.

Велика майданна історія зникла, розпорошилася, поступившись місцем плутаним виправданням і коротким, частіше злим анекдотам з життя постмайданної влади. І потенційно багато на розвиток історія з „безвізом“ загрожує теж стати дрібним разовим і випадковим епізодом, а не частиною нестримного великого процесу.

То яким же буде наступний пункт? І чи буде?

Еспресо TV

Леонід Швець – політичний експерт, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ**■ Порошенко радився з Тілерсоном**

КИЇВ. – 23 квітня Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Державним секретарем США Рексом Тілерсоном. П. Порошенко висловив співчуття рідним та близьким Джозефа Стівна, американського члена Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, який загинув на окупованій території. Він запропонував активізувати розгляд питання про розміщення на Донбасі міжнародного миротворчого контингенту під егідою ООН. Співрозмовники обговорили підсумки телефонної розмови у Нормандському форматі 18 квітня та результати американсько-російських переговорів у Москві 12 квітня. П. Порошенко висловив вдячність за тверду та непохитну позицію США на підтримку України за принципом „Нічого про Україну без України“. Сторони висловили занепокоєння у зв'язку з небезпечним розвитком ситуації на Донбасі і відзначили важливість виконання Росією Мінських домовленостей, передусім їх безпекових елементів. Було обговорено питання зміцнення стратегічного партнерства між Україною та США та графік двосторонніх контактів, у тому числі на найвищому рівні. (Офіційне представництво Президента України)

■ Українка перемогла у конкурсі

ДЕЛІ, Індія. – 22 квітня відбувся фінал конкурсу „Supermodel International“, на якому перше місце посіла українка Олена Сподинок, яка стала Міжнародною супермоделлю 2017 року. У конкурсі брали участь 40 дівчат з різних країн. Однією з благодійних місій конкурсу стала ідея боротьби з насильством над жінками. („Укрінформ“)

■ Юні піяністи вийшли у фінал

БРЮСЕЛЬ. – 23 квітня відбувся міжнародний конкурс юних піаністів „Merci Maestro!“. У конкурсі взяли участь 97 дітей з багатьох країн Європи та світу. Конкурс відкриває двері для починаючих виконавців до європейської музичної спільноти. Українських учасників було 18 і чотири з них стали фіналістами. Організатор та художній керівник конкурсу Наталія Чепуренко, яка проживає у Бельгії, заснувала у Брюсселі музичну школу ім. Петра Чайковського. Упродовж тижня учасники конкурсу проживали у бельгійських сім'ях, відвідали міста Бельгії, а також сусідні країни Євросоюзу. („Укрінформ“)

■ Нескорені поїдуть до Канади

КИЇВ. – 23 квітня у Києві оголосили імена 30 учасників збірної України, які візьмуть участь у „Іграх Нескорених“ у Канаді. До національної команди увійшло 18 ветеранів та 12 дієвих військових. З 15 учасників збірної за підсумками відбору сформують основний склад, який змагатиметься восени на іграх в Торонто, а ще 15 утворять резерв. „Ігри нескорених“ – це міжнародні змагання військовослужбовців та ветеранів, які зазнали травм або захворювань під час або внаслідок виконання службового обов'язку. У Києві вони змагалися з легкої атлетики, веслування на тренажерах, велоспорту на шосе, паверліфтингу, плавання та стрільби з лука. (BBC)

■ Сміття вивозитимуть зі Львова

ЛЬВІВ. – У Кабінеті міністрів 24 квітня заявили, що знайшли вирішення проблеми вживання сміття, що утворюється на території Львова. За даними міської ради, щодня утворюється до 700 тонн сміття. Його вивозитимуть до інших міст області, поки міська рада не ухвалить рішення щодо цього питання. Документ про це підписали 21 квітня у присутності голови обласної адміністрації, обласної ради та міських рад Львівщини. (BBC)

■ Знайшли тисячі світлин

КРИВОРІВНЯ, Івано-Франківська область. – Фотоархів народної художниці Параски Плитки-Горицвіт виявили художниця Інґа Леві, кінооператор Максим Руденко і Катерина Бучацька в гуцульському селі. Скриньку, у якій були 4,000 негативів, знайшли під ліжком. Мисткиня знімала пейзажі, портрети людей і свята. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

Відхилено тисячі кримінальних справ

БОСТОН. – Майже 20 тис. кримінальних справ, пов'язаних з наркотиками, будуть відхилені в штаті Масачусетс через скандал довкола колишнього стейтового хеміка Енні Дукген, котра призналася, що фальшувала докази під час своєї дев'ятилітньої праці в стейтовій кримінальній лабораторії в Бостоні. Це повідомлення прокурорів та громадських активістів 18 квітня означає, що в історії США це є найбільше число таких відхилених справ через одну особу. („Reuters“)

Схвалення Леніна зростає серед росіян

МОСКВА. – Популярність Володимира Ульянова (Леніна) і схвалення його діяльності зростає серед росіян з наближенням 100-ліття захоплення влади більшовиками. Незалежний „Левада-центр“ 19 квітня оприлюднив висліди опитувань, в яких 56 відс. росіян позитивно оцінюють роль Леніна в історії Росії. Це є найбільший відсоток, відколи центр почав проводити такі опитування в 2006 році. Додатково, 79 відс. росіян не погоджуються з демонтуванням пам'ятників Ленінові в сусудніх країнах. У грудні 2016 року Президент Володимир Путін наказав урядовцям підготуватися до відзначення 100-ліття більшовицької революції 1917 року. („Newsweek“)

Европейські армії заповільні

БРЮСЕЛЬ. – США не можуть розраховувати на три найбільші європейські військові потуги, щоб вони швидко розташували свої бригади в Прибалтиці на випадок кризи, тому що їхні сухопутні бойові відділи не є боездатні. До такого висновку прийшла відома дослідча корпорація „RAND“, яка 12 квітня оприлюднила свою детальну аналізу спроможностей союзників. Висновки аналізу стосуються військ Великобританії, Німеччини та Франції. Всі три країни потребували б місяць часу, щоб перекинути бригаду (близько 5,000 вояків, озброєних танками та іншими бойовими машинами) в Прибалтику і то з авіаційною допомогою США. Того самого дня Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг на прес-конференції з Президентом Дональдом Трампом у Білому Домі висловив думку, що союзники мають досить війська в регіоні на цей час. Від часу вторгнення Росії в Україну 2014 року європейські країни збільшують свої видатки на оборону і надають пріоритет на противагу Росії. Тема надання 2 відс. внутрішнього валового продукту країн на оборону переважатиме на зустрічі голів держав НАТО при кінці травня. („Stars and Stripes“)

Росіяни зауважили нерівність

МОСКВА. – Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила 25 квітня висліди свого найновішого опитування про те, як бачать росіяни нерівність між бідними та багатими в своїй країні. На запитання, чи збільшилася нерівність в Росії за останніх п'ять літ, 68 відс. відповіли – так. Аналітики „Гелуп“ вказують, що коли 2014 року тільки 17 відс. опитуваних сказало, що їхній життєвий рівень погіршився, то тепер так вважають 36 відс. Однак, при кінці березня „Гелуп“ повідомляла, що 81 відс. росіян схвалюють дії Президента Володимира Путіна. Але 26 березня десятки тисяч демонстрантів вийшли на вулиці різних російських міст, протестуючи проти корупції в уряді. („United Press International“)

„Дженерал Моторс“ покинула Венесуелу

КАРАКАС. – Велика американська компанія виробництва авт „Дженерал Моторс“ припинила всі свої операції у Венесуелі 20 квітня, після того як соціалістичний уряд Президента Ніколяса Мадуро захопив її фабрику в країні. Це порушення основних прав власності стало черговим нещастям в країні, де вже знищено систему цін і функціональний ринок. Венесуеля завжди мала досить грошей через свої запаси нафти, так що могла забезпечити мінімальний прожиток для найбіднішого мешканця країни, але тепер запроваджено економічну політику, яка знищила ринок та економіку. („Forbes“)

ДУМКА ІСТОРИКА

Наша „неправильна“ революція 1917 року

Петро Кралюк

Події 1917-1920 років в Україні часто іменуються визвольними змаганнями. Однак, цей термін має певною мірою аморфний, невизначений характер.

Є й конкретніше означення – Українська революція. Можна виділити певні закономірності, за якими відбуваються революції. Дослідники, зокрема американський історик Крейн Бринтон, вважають, що революції мають кілька етапів розвитку.

Перший – переворот і тимчасова еuforia після краху режиму. До влади приходять революціонери, представники нової еліти, ображені на старий режим.

На другому етапі революціонери, що прийшли до влади, намагаються легітимізувати своє становище. Це здійснюється в умовах поступового згасання революційного ентузіазму. „Помірковані революціонери“ і „помірковані колишні“ примираються – відбувається злиття частини нової еліти з частиною старої.

На третьому етапі поміркований революційний уряд може втратити владу. І тоді відбувається переворот на користь революційних радикалів. Прийшовши до влади, „справжні революціонери“ намагаються прибрати до рук ресурси, які ще не встигли розграбувати і поділити екс-революціонери. Суспільство розбалансовується, що спричиняє соціальний хаос.

Усе це зрештою призводить до четвертого етапу революції – „термідоріанського перевороту“. Це встановлення авторитарної і навіть тоталітарної влади, яка „наводить порядок“.

Це не означає, що революції обов'язково проходять усі окреслені вище етапи. Справді, події 1917-1920 років в Україні можемо охарактеризувати як революцію. Але це була специфічна, „неправильна“ революція, яка, з одного боку, коригувалася подіями загальноросійського характеру й іноді була ніби „калькою“ цих подій, а з іншого – на неї істотно впливали міжнародні події.

Метою цієї революції було як національне, так і соціальне визволення. Найбільшою революційною силою тих подій було селянство, яке хотіло отримати землю, стати повноправним господарем на ній. Водночас воно було одним з найголовніших хранителів українських традицій, завдяки чому жило національний рух. Національні й соціальні моменти революції 1917-1920 років не лише поєднувалися, а й конкурували між собою. „Земля і воля“ для селян часто виявлялися більшими пріоритетами, ніж національна держава. Це й стало однією з причин того, що не відбулося ефективної розбудови українських державних інституцій у той період.

Українська революція не пройшла початкової фази – повстання і державного перевороту. Вона була спонукана Лютневою революцією. 23 лютого (8 березня) 1917 року у Петрограді почалися масові страйки робітників, до яких приєдналися частини столичного гарнізону. Державна дума перейшла в опозицію до уряду. 27 лютого (12 березня) повнота влади зосередилася в руках Тимчасового комітету Державної думи. 2 (15) березня члени цього комітету прийняли від царя Миколи II акт про зречення і зформували Тимчасовий уряд.

Лютнева революція відбулася відносно мирно. Революційні виступи знизу були підтримані верхами. Цар і його оточення не чинили серйозної протидії. Чим пояснити такий революційний консенсус? У літературі зустрічається думка, що самодержавство „прогнило“, царський режим утратив ефективність, події Першої світової війни загострили суперечності в країні і т. ін. Все це так. Але невже прихильники монарха були такими безсилими? Подальші події, які розгорталися на теренах колишньої Російської імперії, показали – аж ніяк. Монархічна влада мала достатній ресурс, щоб чинити опір революції. Однак, вона цього не зробила. Важливими виявилися чинники зовнішнього характеру.

Якраз тривала Перша світова війна, в якій Росія була членом Антанти. Напередодні Лютневої революції оточення Миколи II здійснило кроки для того, щоб встановити контакти з Німеччиною та укласти з воюючою стороною мир. Ці люди розу-

міли: тривання війни для Росії може мати небажані наслідки. Якби сепаратний договір між Німеччиною і Росією було укладено, це стало б великим ударом для Антанти. На цьому могла би закінчилася Перша світова війна, в якій, за великим рахунком, не було б ні переможців, ні переможених.

Посольства Антанти, які працювали у Петрограді, знали, що цар і його оточення готові піти на перемир'я з німцями, і вирішили завадити цьому, прибравши Миколу II як політичного гравця. Звісно, не будемо стверджувати, ніби Лютневу революцію організувала агентура Антанти. Але вона вміло скористалася революційними виступами, знайшла спільну мову з політичною елітою Російської імперії й відсторонила від влади самодержця.

Ліквідація монархії в Росії потребувала кардинальних правових і політичних змін. Органи державної влади втрачали свою легітимність. Натомість почали з'являтися органи громадського представництва. Результатом цього стала політична анархія. Не останню роль у відігравали зовнішні чинники – втручання держав Антанти та їхніх противників, держав Четверного союзу. Відразу після Лютневої революції у Петрограді паралельно з Тимчасовим урядом утворили Совет робітничих і солдатських депутатів. Відповідні совети (ради) почали утворюватися й на місцях. У Росії настало дво- і навіть багатовладдя, коли діяли різні структури, що претендували на частину влади. В умовах „багатовладдя“ й розпочалася Українська революція 1917-1920 років.

На початку березня 1917 року на території України було ліквідовано органи царської адміністрації, виконавча влада перейшла до призначених Тимчасовим урядом губернських і повітових комісарів. 7 (20) березня відбулися вибори керівного ядра Української Центральної Ради, яка почала претендувати на представництво інтересів населення України. Головою ЦР обрали відомого історика Михайла Грушевського. Цю дату умовно мож-

на вважати початком Української революції. А вже було створено орган, який з часом заявив про свої претензії на владу на українських землях.

Певна його легітимація відбулася 6-8 (19-21) квітня 1917 року на Всеукраїн-

ському національному з'їзді в Києві, де було близько 900 депутатів від різних українських політичних, громадських, культурно-освітніх та професійних організацій. З'їзд, обговоривши різні аспекти національно-територіальної автономії України, ухвалив рішення про створення крайової влади і вироблення проекту автономного статуту України, обрав 118 членів Української Центральної Ради.

15 (28) червня Комітет Центральної Ради створив Генеральний Секретаріат, який мав бути виконавчим органом Ради. Його очолив письменник Володимир Винниченко.

У діях Центральної Ради загалом спостерігаємо поміркованість. ЦР не лише уникала різких рухів, а й навіть придушувала радикальні виступи. На початку липня 1917 року в Києві близько 5,000 проукраїнськи налаштованих вояків зажадали від влади дозволу зформуватися в окрему військову частину – полк ім. гетьмана Павла Полуботка. Полуботківці плянували захопити всі найважливіші пункти в Києві, а відтак скинути з посад „усіх росіян і ренегатів, які гальмують українську роботу“. Також вони збиралися проголосити незалежну Україну.

Захопивши в ніч на 5 (18) липня зброю в казармах 1-го Запасного Українського полку, полуботківці взяли в Києві під контроль штаб міліції, заарештували коменданта міста, зайняли інтендантські склади, намагалися захопити скарбницю і банк, затіяли перестрілку з юнкерами і солдатами 2-го запасного понтонного батальйону. Але вранці 5 липня путч було придушено. Бунтівних солдатів роззброїли і послали на фронт.

Виступ полуботківців зійшовся в часі з антивоєнними виступами у Петрограді, що їх 3-4 липня організували більшовики. Більшовиків, надаючи їм фінансування, у своїх цілях використала німецька влада. Подібні виступи призводили до

(Закінчення на стор. 9)

У Римі відзначили 50-річчя СКУ

Учасники свята у Римі на честь 50-річчю Світового Конгресу Українців разом з президентом СКУ Євгеном Чолієм. (Фото: Андрій Серенко)

РИМ. – 23 квітня, в залі товариства „Свята Софія“ відбулася урочиста академія та святковий концерт, присвячені 50-річчю Світового Конгресу Українців (СКУ). Було висвітлено документальний фільм про історію СКУ. Опісля присутніми виступив президент СКУ Євген Чолій, який розповів про головні напрями діяльності організації, розповів про її історію та сучасність, детально зупинився на досягненнях та на нових викликах, які постають перед закордонним українством у зв'язку з російською агресією.

За багаторічну громадську роботу президент

Виступає бандуристка Любов Зубко.

СКУ нагородив активістів української громади Риму почесними грамотами. Відзнаки отримали президент релігійного товариства „Свята Софія“ о. Марко Семенен, керівник хору парафії свв. Сергія і Вахха Галина Громик, провідник молодіжної спільноти парафії Володимир Крамар, активісти Мирослава Горбенко, Любов Зубко, Іван Максимович.

Після офіційної частини відбувся концерт, який приготували українські мистці Риму. Розпочав концерт хор парафії свв. Сергія і Вахха. Наймолодший виконавець Максимко Жуковський виконав дві пісні й отримав гучні оплески. Українські пісні у виконанні улюбленців римських українців Уляни Кінаш, І. Максимовича, В. Крамара глядачі сприймали надзвичайно тепло і співали разом з артистами. Бандуристка Л. Зубко виконала низку пісень під бандуру і закликала дітей та молодь продовжувати традиції та опановувати цей давній український музичний інструмент.

На завершення свята президент товариства „Свята Софія“ о. М. Семенен подякував СКУ за багаторічну плідну працю для України і побажав успіхів та Божого благословення на всі майбутні починання. Після закінчення урочистостей присутні взяли участь у Літургії. Відзначення ювілею СКУ в Римі організували Християнське товариство українців в Італії, Організаційний комітет „Евромайдан-Рим“ та товариство „Свята Софія“.

Олесь Городецький

Призначено нового єпископа

ЧИКАГО. – Папа Франциск 20 квітня призначив Венедикта (Валерія) Алексійчука Єпископом Української католицької єпархії св. Миколая в Чикаго. Єпископ В. Алексійчук до цього часу служив Єпископом-помічником Львівської архієпархії. Він стане п'ятим єпископом Єпархії св. Миколая і наступником Єпископа Ричарда Семінака, який 13 років служив в Єпархії св. Миколая аж до своєї смерті від хвороби в серпні 2016 року. До Єпархії св. Миколая входять більшість центральних і західних штатів США, включаючи Гаваї та Аляску.

В. Алексійчук народився у селі Борщівка Костопільського району Рівненської області, у Рівному закінчив медичне училище і працював на станції швидкої медичної допомоги в Костополі. У 1990-1993 роках навчався у Дрогобицькій духовній семінарії і 29 березня 1992 року від Патріярха Мирослава Івана (Любачівського) прийняв єрейське рукоположення, а 5 вересня 2010 року – висвячений на єпископа.

Стефан Сорока,
Митрополит Української Католицької Церкви у США, Архієпископ Філадельфійський для українців.

Єпископ Венедикт Алексійчук

АМЕРИКА І СВІТ

■ Росія озброює Талібан в Афганістані

КАБУЛ. – США мусять протистояти Росії за її надання зброї Талібанові для вжиття проти урядових військ, яких США підтримують, заявили найвищі військові чиновники США. На пресконференції в Кабулі 24 квітня американський головнокомандувач в Афганістані генерал Джан Николсон, у присутності Секретаря оборони США Джима Метіса, сказав, що Москва дає зброю талібанам. Секретар оборони заявив, що „ми мусимо протистояти Росії там, де її дії порушують міжнародне право чи заперечують суверенність інших країн“. Росія заперечує надання такої допомоги талібанам. Дж. Метис зустрівся 21 квітня з Президентом Афганістану Ашрафом Ґані лиш через кілька годин після відставки міністра оборони та начальника армії країни внаслідок вбивства понад 140 афганських вояків з рук талібанів, котрим вдалося проникнути на військову базу. Кабул був останньою зупинкою секретаря оборони, котрий відвідав шість країн за один тиждень. 16 квітня дорадник Президента США з національної безпеки генерал-лейтенант Герберт МекМестер відвідав Кабул для нарад з Дж. Николсоном та афганськими урядовцями. Війна в країні почалась в жовтні 2001 року. США мають там приблизно 9,800 вояків. Хоч вони офіційно закінчили свої бої проти талібанів у 2014 році, вони допомагають афганським воякам. („Associated Press“)

■ Усунено прокурора від деяких справ

ОРЛАНДО, Флориди. – Стейтовий прокурор в районах Орандж-Осейола Арамис Аяла заявила, що вона не вимагатиме кари смерти проти жодних осіб, незважаючи на злочини, в яких вони звинувачені. Вона відмовилася від кари смерти для Маркіта Лойда, котрого звинувачують в убивстві поліцей і своєї вагітної подруги. Внаслідок бурі протестів, республіканський губернатор Рик Скот 16 березня усунув прокурора від деяких кримінальних справ і передав понад 20 з них (де можна вимагати смертну кару) стейтовому прокуророві району Лейк Кавнті Бредові Кінгові. Демократка А. Аяла була обрана на свою посаду в листопаді 2016 року. Її несподівана перемога була завдяки фінансовій допомозі в сумі 1.4 млн. дол., які вона отримала від групи, створеної ліберальним мільярдером Джорджем Соросом. Під час виборчої кампанії вона нічого не казала про свою настанову проти кари смерти. Вона є першим вибраним афроамериканським прокурором в історії Флориди. Різні афроамериканські групи виступили в її обороні, кажучи, що губернатор знехтував волею виборців. У цьому випадку не було расового поділу, бо М. Лойд, його вбита подруга і вбитий поліцей були афроамериканцями. („The Washington Times“)

■ Трамп призначив голову Секретної служби

ВАШІНГТОН. – 25 квітня Президент Дональд Трамп призначив Рендолфа Алеса директором Секретної служби США. Номінант є генерал-майором (у відставці) Морської піхоти США і дотепер був головою Департаменту митниці й охорони кордонів США. Він перебирає посаду від Заступника директора Віліяма Келегена, котрий був діючим директором агенції від 4 березня, коли тодішній директор Джозеф Кленсі відійшов на пенсію. Номінація Р. Алеса не мусить бути підтверджена Сенатом. Призначаючи його, президент відійшов від традиції згідно з якою вибирають директора агенції з поміж її працівників. Впродовж останніх кількох років Секретна служба пережила кілька скандалів, серед них незапобігання перебуванню сторонніх осіб в Білому Домі. 152-літня агенція відповідає за охорону президента, його дружини й чотирьох дітей, трое з яких вже є дорослі. („U.S. News & World Report“)

■ Тайван заборонив їсти псів та котів

ТАЙПЕЙ. – Уряд Тайвану заборонив 11 квітня продаж і споживання котячого та собачого м'яса, хоч сусідні країни дозволяють цю практику. За порушення закону буде накладана кара в сумі 1,600-8,000 дол. Президент країни Цай Ін-вен адоптувала трьох службових собак в жовтні. Вона також має двох котів. („The Washington Post“)

Незагойні рани втрат

14 квітня минуло три роки від офіційного початку антитерористичної операції на сході України. Два дні перед тим бойовики російського терориста Ігоря Гірка напали на українських військових у Слов'янську, пролилася перша кров. 15 квітня тимчасово виконуючий обов'язки Президента України Олександр Турчинов доповідав у Верховній Раді про доцільність і конкретний план АТО: „Нашою метою є захистити громадян України, зупинити терор, зупинити злочинність, зупинити спроби розірвати на шматки нашу країну“.

Так почалося збройне протистояння, котре через активну участь у ньому російських військ і російської зброї перетворилося у затяжну українсько-російську війну, сутнісно – у національно-визвольну війну українського народу, над яким знову нависла загроза поглинення новітнім російським імперіалізмом.

З приводу застосування АТО досі точаться суперечки в експертних середовищах. Проросійські політики, зокрема у Верховній Раді, вважають, що АТО унеможливила мирне інтегрування Донбасу в Україну. Насправді конфлікт міг розв'язатися лише рішучими діями з боку української влади. Це чітко усвідомлював Петро Порошенко, заявивши напередодні президентських виборів, що АТО має тривати не тижні і місяці, а дні і години. Тим більше, що у випадку загрози територіальній цілісності чи суверенітету закон про оборону України передбачає негайне запровадження воєнного стану. Надміру поміркована тодішня київська політична верхівка не спромоглася на таку рішучість. На її сумлінні й легке загарбання Росією українського Криму.

За ці три роки на Донбасі загинуло понад 10 тис. осіб, понад 23 тис. – поранено. Декількома тисячами обчислюються жертви серед мирного населення. В полоні в донбаських бандитів досі перебуває 126 українців.

Щодо втрат з боку антиукраїнських бойовиків, то нема точних даних, однак, активісти російського громадського проекту „Вантаж-200 з України в Росію“ стверджують, що від 2014 року на Донбасі загинуло щонайменше 4,000 росіян.

За три роки в Україну з Донбасу переїхало 1.586 тис. осіб, з них 808 тис. пенсіонерів і 240 тис. дітей. Також з окупованих районів переміщено в Україну 18 вищих навчальних закладів та 11 наукових установ.

За шість мобілізаційних хвиль через українську армію перейшло понад 200 тис. осіб. За роки АТО статус учасника бойових дій отримали майже 190 тис. військовиків. Чисельність української армії зросла за цей же час на 100 тис. осіб і тепер становить 250 тис. вояків. Що ще важливіше – значно підвищилася боєздатність українського війська.

Розвиток подій за ці останні три роки не дозволяє говорити, що окупована частина Донбасу скоро повернеться до складу України, адже там вже панують російські порядки, в обігові – російські гроші тощо. Це при тому, що далеко не всі люди там налаштовані проти України. Тому зміни на Донбасі можуть зайти лише за однієї умови – якщо Росія забере звідти своїх військових і свою зброю.

ІСТОРІЯ

Шевченковий березень у Нью-Йорку

Микола Галів

Від непам'ятних років українці Нью-Йорку кожного року величаво відзначали і невідмінно відзначають день народження національного будителя і пророка українського народу Тараса Шевченка. У далекому минулому 9 березня українці проводили академію у просторих залах, при багаточисельній аудиторії, на яких виступали українські хори, солісти і солістки, декляматори і провідні промовці з доземним поклоном Тарасові, розповідали про його тернистий життєвий шлях, історію українського народу і бачення майбутнього.

Наукові установи Українська Вільна Академія Наук (УВАН) і Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ), кожна окремо, відзначали день Т. Шевченка науковими вечорами. Не пригадую, у котрому році з ініціативи д-ра Ярослава Падоха було вирішено улаштувати шевченківські святкування спільно, себто разом збиралися НТШ й УВАН, запросивши до участі новопосталу Катедру Українознавства при Гарварді. Спершу форумом був Український Інститут Америки. Згодом, коли НТШ придбав будинок, спільні шевченківські конференції відбувалися у

будинку НТШ.

Особливо пригадується одна з таких конференцій, що відбулась ще 1989 року за існування Радянського Союзу, але вже за горбачовської перебудови, напередодні постанови української незалежної держави 1991 року. З ініціативи голови НТШ д-ра Я. Падоха і за згодою УВАН й Катедри українознавства при Гарварді запрошено до участі науковців з України. Пропозиція була прийнята. Учасниками з України були Іван Дзюба, Микола Жулинський й інші. Конференція відбулась у Нью-Йоркському університеті, у просторій залі правничого факультету, де було понад 500 місць. На жаль, багатьом бажаючим не вистачило місця.

Серед виступаючих з діаспори, крім інших, доповідав патріарх української філології і літератури професор Колумбійського університету Юрій Шевельов. Конференція пройшла з великим успіхом, була й залишилась непроминальною історичною подією того часу.

Це був час коли велись завзяті „бої“, серед діаспори за те, чи зустрічатись чи не зустрічатись з діячами української культури з України. Конференція з участю гостей в з України була переломовою. Це вже історія.

Лікар допоміг партизанові

Олександр Вівчарик

Марія Вівчарик, у дівочтві Ластівка, родом з села Кривеньке, Тернопільської області, була донькою Січового Стрільця. Членкою ОУН стала 22 грудня 1941 року. Згодом була навіть станичною в рідному селі, доглядала поранених вояків УПА, організовувала збирання для них продуктів, медикаментів, лікарських трав. У ній лікувався від ран провідник „Чумак“.

М. Вівчарик розповіла: „Наша хата була майже в центрі села, на головній вулиці, а з іншого боку двір впирався у сільський цвинтар, зарослий деревами. Він виходив на дорогу за селом. Уночі звідти можна було пройти непоміченим.“

„Чумака“ привезли у вересні 1944 року. Стан його був досить важкий. Довелося їхати за хірургом у Копичинці. На той час це містечко вже

звільнили від німців радянські війська. Тож і хірург був з великої України, як ми тоді казали. Я розуміла, що він дуже ризикує, а тому прийнялася до нього глибокою повагою. Прізвище лікаря було Чалий.

Пам'ятаю, що хотіла його пригостити, але він відмовився, сказав, що дуже поспішає. І справді, якби виявилось, куди і навіщо він поїхав, не минути б йому арешту і заслання у Сибір. Наші хлопці швиденько вивели його заднім ходом, провели через кладовище і доставили до Копичинців“.

Коли М. Вівчарик дізналася про українського ученого в галузі медичної та біологічної фізики, академіка Олександра Чалого і Посла України в США Валерія Чалого, то запиталися, чи не є вони родичами того відважного лікаря, який рятував пораненого партизана у вересні 1944 року?

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у суботу, 13 травня 2017 року, о 12-й годині дня
на території Lorimer Park (picnic area)
183 Moredon Rd, Abington, PA 19006

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів;

10, 83, 116, 153, 162, 163, 173, 216, 231, 245, 247, 347, 362, 397

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Юрій Симчик - Головний Секретар УНСоюзу
Рома Лісович - Скарбник УНСоюзу
Люба Стрілецька - Радна УНСоюзу

За управу Округи:

Люба Стрілецька - голова округи
Уляна Процюк - секретар

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Антисемітизм у Коломиї є вигадкою Історик шукає нащадків героїв

Відколи існує Коломия, в ній мирно у взаємній повазі проживають люди різних національностей і віросповідань, зокрема євреї.

Не випадково місцем Першого всесвітнього собору духовної України у 1990 році було обрано наше місто. Коломийцями-євреї видавці Оренштайн, лікарі Майденберг, Сідельковер, Кац, вчителі Грайф, Кравтгамер, Мунчек, Рузічнер та й десятки, якщо не сотні інших, не тільки своєю професійною діяльністю, але і особистим життям поповнювали духовну скарбницю нашого славного міста.

Коломийщина також не лишалася в боргу. Українці, ризикуючи своїм життям і життям своїх родин, рятували євреїв. Окружний референт Служби Безпеки УПА Василь Федюк („Курява“) врятував від смерті Цілю Крамер-Оренштайн. Дідусь Ольги Руданець Онуфрій із села Задубрівці по одному-двоє між снопами вивіз дев'ятеро дітей сусіда-єврея на румунську сторону. Мій тато Омелян Грабець („Батько“), командир групи військ УПА „Південь“, ризикуючи своїми хлопцями, розгромив Літинську жандармерію на Вінничині та врятував ув'язнених євреїв. В його загоні лікарями були євреї.

Найяскравішим був героїчний вчинок колишнього коломиїського гімназиста, греко-католицького священика, праведника Омеляна Ковча, котрий відмовився покинути концтабір і добровільно пішов на смерть разом з єврейськими в'язнями. У 1960-ті роки, коли більшовицька влада здійснювала антисемітську політику, я, наскільки міг, оберігав друзів-євреїв. Та й мене у час гоніння у Львівській консерваторії захищали професор Едельман, однокурсники Сорокер, Панов. Так і повинні будуватися на засадах взаємодопомоги та поваги людські стосунки. Ми горді з того, що з людським лицем і гідністю пройшли історичні та політичні катаклізми.

Аж несподівано у засобах масової інформації, навіть закордонних, з'явилися повідомлення, що у Коломиї українські націоналісти глумляться над єврейським цвинтарем. Що ж сталося по суті?

Представник коломиїської єврейської громади Яків Заліщикер, скориставшись пасивністю міської влади, загородив значну територію міського парку, котра набагато перевищила площу колишнього єврейського кладовища (минуло понад 100 років з часу останнього поховання) і закритий прохід через нього. Це викликало незадоволення жителів міста, зокрема того великого мікрорайону. На свій розсуд, всупереч екологічним, санітарним, місто-

будівним нормам та чинного законодавства, без дозволу на облаштування території, він почав споруджувати будівлі, встановлювати стели з надгробних плит, звезених з інших цвинтарів, що суперечить єврейським релігійним канонам, встановив при вході напис, що це територія єврейського меморіального парку. На інформацію про те, що на цій території поховані українці – жертви нацистів, а пізніше органи НКВД здійснювали захоронення вбитих вояків ОУН, УПА у 1944-1947 роках, ні міська влада, ні Я. Заліщикер не реагували.

Пропозиції об'єднання Ради національних демократичних сил, яка існує в місті 25 років і об'єднує понад 20 громадських спільнот, обговорити спільно проект території, котрий належно відображав би пам'ять обох громад, влада і Я. Заліщикер проігнорували. Від участі у теледискусії з цієї проблеми громада єврейського ортодоксального віросповідання відмовилась.

На відзначення пам'яті борців за волю України, вояків ОУН і УПА, захоронених на цій території, Братство вояків ОУН-УПА й громадські організації встановили та освятили хрест. Після цього поліція почала викликати для пояснень керівників громадських організацій.

Виходить, що єврейська громада на місці, де понад 100 років тому було кладовище, має право вшанувати пам'ять предків, а для вшанування пам'яті героїв, котрі віддали життя в боротьбі за волю України, влаштовують всякі перепони. Ми вважаємо, що перетворювати сьогодні парк на кладовище недоцільно, однак встановити відповідний знак пам'яті – їхнє право.

Міське віче вимагало зустрічі очільників єврейської релігійної громади з активістами української громади для усунення непорозумінь, але рабини, що прибули з Франції і Америки, не прийшли на зустріч, про яку було домовлено.

Таке небажання діалогу наводить на думку, що конфлікт створений штучно, на чийсь замовлення, з метою внести розбрат між єврейською і українською громадами в місті і розповсюдити в світі провокативну дезінформацію про утиски прав національних меншин в Україні. Ми нікому не дамо ганьбити чесного імені нашого славного міста. Викоринюймо будь-які провокації з нашого спільного двору.

Любомир Грабець,
за дорученням проводу Ради
національних демократичних сил,
Коломия,
Івано-Франківська область

У видавництві „Місто-НВ“, що в Івано-Франківську, вийшла друком книга „З-під Конотопа до Арізони: невідомі історії вояків Армії УНР“. Засновник благодійного фонду „Героїка“, що спеціалізується на вивченні української військової історії, дослідив долі конотопців, які воювали у лавах Армії Української Народної Республіки (УНР) та Армії Української Держави Гетьмана Скоропадського. У дослідженні йдеться про Конотопський повіт Чернігівської губернії, що став ареною кривавих боїв трьох армій. Досі малознані або й зовсім невідомі історії конотопських вояків були написані за матеріалами архівних документів, зокрема і тих, що донедавна не були доступні дослідникам.

Позаяк ціла низка героїв книги пов'язали своє життя зі США, дослідник розшукує додаткові відомості про таких осіб:

Бабин (Бабін) Олександр (1894, село Базилівка Конотопського повіту-1968, Філадельфія) – сотник Армії УНР. У 1950 р. разом із сім'єю емігрував до США, мешкав у Філадельфії. Дружина Марія (1898-1972), син Роман (1929-2006).

Білоус Антон (1892, Батурин-1955, Нью-Йорк) – старший лікарський помічник в Армії УНР. У Нью-Йорку разом із Юрієм Тищенком-Сірим створив видавничу спілку. Дружина Галина (1898-1989).

Бурда Микола (1896, Конотоп) – хорунжий Армії УНР. Належав до керівників Товариства Прихильників УНР у Фініксі, Арізона. Нагороджений Хрестом Петлюри і Воєнним Хрестом. Доля після 1974 року невідома.

Величко Дмитро (1897, Конотоп-1958, Лорейн, Огайо) – сотник Армії УНР. Був співзасновником та довголітнім секретарем місцевого відділу Українського Конгре-

сового Комітету Америки. Один із творців товариства „Український Народний Дім у Лорейні“. Голова 50-го відділу Українського Народного Союзу. Нагороджений Воєнним Хрестом. Похований на кладовищі св. Андрія Первозваного у Савт-Бавнд-Брук, Нью-Джерзі, США. Сім'я: батько Микита, мати Єфимія (донька Кузьми Удода), дружина Марія Пужак-Величко.

Єрмолаєв Леонід (1899, Бахмач Конотопського повіту-Чикаго) – хорунжий Армії УНР. Нагороджений Хрестом Залізного Стрільця. Брав активну участь у житті української політичної еміграції. Автор спогадів.

Лисий Михайло (1898, Конотопський повіт-1966, Мінеаполіс) – козак Армії УНР. Брав активну участь у житті української політичної еміграції. Нагороджений Хрестом Симона Петлюри.

Масик Григорій (1897, село Сем'янівка Конотопського повіту-1978, Сильванія, Огайо) – козак Армії УНР. У 1954 році емігрував до США. Працював лікарем. Сім'я: син Богдан, онуки Тамара Іверсен з чоловіком Стейном, Тарас, Таїса, Тетяна, Тіна і Теса.

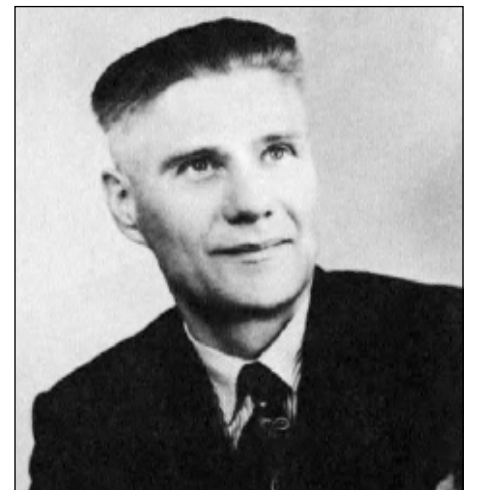
Старовіт Микола (1898, село Григорівка Конотопського повіту-1973, Лос-Анджелес) – поручник Армії УНР. Один із найвпливовіших представників української політичної еміграції у Лос-Анджелесі. Автор спогадів. Рідний брат Гліба Старовіта, який також емігрував до США.

Автор розшукує світлина та будь-які біографічні відомості цих осіб. Матеріали про ветеранів Армії УНР можна надіслати за адресою: heroic.spirit@gmail.com або звичайною поштою: Павло Подобед, пров. Артилерійський, 1а, кв. 80, Київ 03113 Ukraine.

Павло Подобед,
Київ

Леонід Єрмолаєв

Микола Старовіт

Вивчаймо українську мову

Доктор філологічних наук Олександр Пономарів відповідає на запитання читачів ВВС. Початок у „Свободі“ 22 січня 2016 року.

Чи слово лице – українське, чи це росіянізм або якийсь діалектизм?

Лице – рідковживаний синонім до слова обличчя. Воно використовується також у окремих фразеологізмах, наприклад показати товар лицем, спасти з лица, тобто змарніти.

Яке закінчення має слово кишеч-

ник у родовому відмінку?

В українській мові є морфологічні варіанти кишковик, кишківник і кишечник. Усі вони в родовому відмінку мають закінчення -а.

Як буде назва села Рожнів у родовому відмінку: Рожнова чи Рожнева?

Правильна форма – Рожнева. Тут „і“ в закритому складі чергу-

ється з „е“ в складі відкритому.

Виглядати чи мати вигляд?

Замість гарно виглядаєш треба – маєш гарний вигляд. Замість виглядав стурбовано потрібно видавався стурбованим. Виглядає дивно – видається дивним. Яблука виглядають апетитно можна замінити на апетитні на вигляд. Отже, основне значення дієслова виглядати – це дивитися кудись, крізь щось, видіти, вдивлятися кудись. „Марно, брате, не вигляне чорнобрива з хати“ (Тарас Шевченко). „Біля воріт давно вже виглядала

синів стривожена мати“ (Михайло Стельмах). Найголовніший аргумент – відсутність значення „мати вигляд“ у дієслова виглядати у словнику Бориса Грінченка, який є основним мірилом українськості питомих українських слів.

Як писати імена росіян та білорусів?

За традицією ми в українській мові відтворюємо імена росіян та білорусів, пристосовуючи їх до української фонетико-морфологіч-

(Закінчення на стор. 14)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Кредитова Спілка “Самопоміч” провела збори у Чикаго і Випані

ЧИКАГО. – 66-ті річні загальні збори Українсько-Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч” відбулися 26 березня в головному бюро Кредитівки в Чикаго й одночасно в Українському Американському Культурному Центрі Нью-Джерзі у Випані, де міститься філія Кредитівки.

Віце-президент дирекції Ігор Ляшок відкрив збори східних філій кредитівки та розповів, як злука кредитівки в Ньюарку із кредитівкою в Чикаго позитивно вплинула на громаду в цілому. Настоятель церкви св. Івана Хрестителя у Випані о. Степан Білик прочитав молитву.

Відеотрансляція між зборами у Чикаго та Випані розпочалася о 2-ій год., коли на залю в Чикаго увійшли ветерани з прапорами і пролунали гімни США та України. Опісля президент Дирекції д-р Михайло Р. Кос офіційно відкрив збори, вітаючи всіх присутніх. Отець Ярослав Мендюк з Української католицької парафії Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Палатайні, Іліной, прочитав молитву та побажав присутнім успіху в нарадах.

Секретар Дирекції Віктор Войтихів прочитав протокол з минулорічних загальних зборів. Першим звітував президент Дирекції М. Кос, який зазначив, що Федеральна резервна система поступово піднімає відсоткові ставки, внаслідок чого кредитні картки та позики стануть дорожчими.

Президент установи і виконавчий директор Богдан Ватраль доповів про звітний рік та нагадав, що добродійність датків, не забуваючи про те, що ця добродійність залежить від членів і майбутнє Кредитівки – у їхніх руках.

Уляна Гриневич прочитала звіт

Президія зборів у Чикаго. Доповідає Віктор Войтихів.

Кредитового комітету, який переверіє та ухвалює надання позики членам „Самопоміч”. За працю Контрольної комісії звітував Богдан Вруський.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі Андрій Коломиєць прочитав звіт Номінаційної комісії. Запропонований список членів до Ради Директорів: Христина Козій, Олег Караван і В. Войтихів одноголосно утверджено.

Директор Катедральної школи св. Миколая Анна Сиріллі привітала збори та від імени студентів, їхніх батьків та працівників школи подякувала установі за 65-літню підтримку. Школа цього року святкує своє 80-ліття і за цей час декілька поколінь вихованців стали студентами вищих шкіл й отримали від „Самопоміч” стипендії на даліше навчання. З вітаннями і подяками виступили о. Микола Бурядник від імени Української католиць-

кої парафії св. Йосифа Обручника, Марта Фаріон від імени Києво-Могилянської Фундації та від Українського Конгресового Комітету Америки (відділ Іліной).

Віце-президент Дирекції та заступник голови Фундації „Самопоміч” О. Караван доповів про працю Фундації та висловив сподівання, що у 2017 році і надалі громада ще більше користатиметься з виділених для Фундації „Самопоміч” фондів.

Управу Кредитової спілки обрали в такому складі: М. Р. Кос – президент Дирекції, Б. Ватраль – виконавчий директор і президент установи, Ореста Фединак, Ігор і О.

Президент Установи і Виконавчий Директор Богдан Ватраль.

Каравани – віце-президенти Дирекції, В. Войтихів – віце-президент і секретар Дирекції, Христина Козій, Іван Огаренко і Роман Яцковський – члени Дирекції, Іван Павлик – почесний член Дирекції.

На інтернет-сторінці www.selfreliance.com поміщені фотографії і відеорепортаж з загальних зборів Кредитової спілки та річний звіт за 2016 рік, а також звіти за попередні роки й історію установи. Найновіші інформації „Самопоміч” поміщує на своїй сторінці у соціальній мережі Facebook.

Кредитова Спілка „Самопоміч”

Члени Дорадчого комітету і управителі філій на зборах у Випані (зліва): Михайло Шпигульський, Андрій Гречак, Михайло Дзіман, Ігор Ляшок, Дарія Твардовська-Винцент, Ольга Ільницька, Ірена Агне, Михайло Козюпа, Орест Цяпка.

Наукове Товариство ім. Шевченка

в Америці

запрошує

на доповідь

кандидата філологічних наук, доцента

Ірини Дробіт

(Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності)

**„Українізація іноземних
товарів та послуг:
мовні та культурні аспекти“**

**у суботу, 6 травня 2017 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Виповнилося 20 років з дня відновлення газети „Вісті УЗО”

Василь Ліщинецький

КЛІВЛЕНД. – Українські Злучені Організації (УЗО) Великого Клівленду в 1978 році розпочали видання газети „Вісті УЗО”. Осідком редакції газети стало місто Парма в околиці Великого Клівленду, де проживало й досі проживає найбільше українців.

У першому числі газети 14 травня 1978 року повідомлялося: „Для контакту з власним громадянством й посилення інформації про діяльність українців у Клівленді вживатимемо оцей неперіодичний

літопис „Вісті УЗО”. За 12 років вийшло 20 випусків „Вістей УЗО”, останній у січні 1992 року.

У лютому 1997 року було відновлено випуск газети, яку редагує Петро Твардовський, історик з університетською освітою. Відтоді тираж кожного випуску газети становить 1,000 примірників, які розповсюджуються в українських громадських організаціях. Друк газети оплачує Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч”.

Протягом 20 років від часу відновлення газети видано 124 її випуски.

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

ЗУАДК допомагає Україні

Лариса Кий

Сучасна Україна переживає війну. Нова система соціального забезпечення ще недосконала, війна і корупція обумовлюють гостру потребу гуманітарної допомоги. Платня в Україні є надзвичайно низькою. Вона зменшилася ще більше через курс валютного обміну гривні внаслідок інфляції, яка зараз становить 49 відс. На підставі курсу валюти (26 грн. до 1 дол.) пересічна місячна платня становить 190 дол. Учителі та лікарі заробляють приблизно 135 дол. в місяць. В Україні панує неповна зайнятість і безробіття. На підставі даних ООН з 2012 року відомо, що на 1,000 людей в США припадало 2.45 лікарів, а в Україні – 3.53 лікарів. Україна має на одного додаткового лікаря більше на 1,000 людей в порівнянні до США, які видають більше на медичну опіку, ніж будь-яка інша країна світу.

Війна в Україні переселила 3 млн. людей. Українські біженці потребують житла, харчів, праці, а діти – освіти. Це ще більше обтяжує вже обмежений державний бюджет.

Щоб отримати точну статистику гуманітарної допомоги для України, я переглянула річні звіти Суспільної Служби Світового Конгресу Українців (СКУ) за останніх три роки. СКУ представляє понад 20 млн. українців. На жаль, багато українських гуманітарних організацій діаспори не подають до відомої своєю активністю. Гуманітарна допомога значно збільшилася у 2012 і 2013 роках: від 1.97 млн. дол. у 2012 році до 5.4 млн. дол. у 2014 році (за звітами 19 організацій). Більшість допомоги було призначено для учасників Євромайдану. Деякі західні організації допомогли перевезти тяжко поранених пацієнтів з Євромайдану на лікування до Польщі, Німеччини, та США. Пізніше це саме відбувалося з пораненими воїнами.

В кінці 2015 року СКУ створив координаційну раду, яку очолила д-р Уляна Супрун – тепер виконуюча обов'язки міністра охорони

здоров'я України. Ціль була синхронізувати надання допомоги організаціями, які займаються передачею і розподілом гуманітарної допомоги. Створено координаційний відділ і щотри місяці відбуваються телеконференції з представниками організацій української діаспори. Але знову ж таки – мало організацій беруть участь.

Ідея добродійного дарування, яка ніколи не була практикована за радянських часів, пробудилася в народі України. Сьогодні сотні, а може тисячі організацій і десятки тисяч добровольців діють в Україні. Уряд України перевіряє роботу багатьох організацій, бо, на жаль, деякі мають сумнівні цілі. Цивільний сектор Євромайдану видає бюлетень, який раніше подавав інформацію про гуманітарну допомогу, а останнім часом подає загальну інформацію про війну в Україні. Також Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) допомагає Україні.

Спершу ми подбали, щоби студенти на Майдані мали теплий одяг і не були голодні. Після подій у лютому 2014 року ЗУАДК передав по 1,000 дол. кожній родині „Небесної сотні“. Ці родини мали отримати по 10,000 дол. з фондів, зібраних в Україні. Починаючи з квітня 2014 року передано для воїнів одяг, ліки, оборонні жилети, шоломи, чоботи і мобільні телефони.

ЗУАДК працює у зв'язку з двома нашими представниками і кількома добровольцями в Україні. Наприклад, два члени дирекції і представник ЗУАДК з Києва відідали вишкільну базу батальйону „Київська Русь“ у Черкаській області, визначили потреби вояків. Обсяг допомоги зростає.

За час від 2010 до 2015 року ЗУАДК передав допомогу Україні у сумі 4.9 млн. дол. Було вислано 16 контейнерів з медичним обладнанням.

Успішною стала програма „Усиновіть пораненого українського воїна“, за якою ми шукаємо спонзорів для поранених вояків. ЗУАДК ретельно перевіряє досто-

Українці Австралії підтримали воїнів

Сергій Чернега

МЕЛЬБУРН. – Керівник Координаційного центру допомоги учасникам війни на сході України та їхнім сім'ям Вікторія Самойленко та Генеральний секретар Світового Конгресу Українців (СКУ), голова Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) Стефан Романів провели 13 квітня зустріч і домовилися про співпрацю в сфері підтримки та реабілітації учасників бойових дій.

С. Романів передав до Координаційного центру гроші, зібрані СУОА.

„Координаційний центр, наші

добровольці та бійці висловлюють подяку українській діаспорі, українській громаді в Австралії, зокрема, адміністраторові Катедральної Парафії Верховних Апостолів Петра і Павла в Мельбурні о. Браєну Келті та голові Парафіальної ради Василю Михайлику за надану фінансову підтримку, спрямовану на розвиток Координаційного центру й допомогу учасникам бойових дій та їхнім родинам, отриману через програму СОУА в сумі 2,092 австралійських дол. (1,593 дол. США), яка зібрана Парафіальною радою під час висвітлення фільму „Bitter Harvest“, – відзначила В. Самойленко.

вірність інформації про кожного пораненого, після чого вони отримують по 300 дол. від спонсора через ЗУАДК. При бажанні спонзор також може отримати інформацію про цього воїна і, як це часто трапляється, ще додатково допомогти пораненому воїнові особисто або знову через ЗУАДК. Програму започатковано у листопаді 2014 року і на сьогодні допомогу отримали понад 500 воїнів.

Інша програма має назву „Родина родині“. За цією програмою ЗУАДК допомагає родинам загиблих воїнів (діти, дружини, батьки), які чекають, але не отримали ще грошової компенсації від українського уряду, або перебувають у дуже скрутному становищі.

Психологічні наслідки війни величезні. Відкриваються центри і відбуваються конференції з посттравматичного розладу. Одна відбулася літом у Єльському університеті, де спонзором був ЗУАДК. Подібні центри утворюються в Україні не тільки для того, щоб допомогти воїнам, але й їхнім родинам, особливо дітям.

Під час кризи діти є найбільше вразливими. Упродовж багатьох років ЗУАДК допомагає організувати літні табори біля Чорного та Озівського морів, або в Карпатах для 50-60 дітей, переважно з інтернатів. Влітку 2015 року

на прохання Посольства України в США ЗУАДК організував табір у Івано-Франківській області. У таборі перебували 200 дітей-біженців і дітей, батьки яких загинули або були поранені на війні. У 2016 році у таборі відпочивали діти з Луганської та Донецької областей. В інших таборах перебували 36 дітей з Херсону, батьки яких є на фронті. Також ЗУАДК разом з Центром допомоги бійцям в Тернополі організував третій табір для родин воїнів з малими дітьми.

Надходять прохання про допомогу – до 60 на місяць, особливо від батьків хворих дітей, а також від військових лікарень і різних організацій.

Український уряд повинен звернути особливу увагу на здоров'я населення України. Хоч за законом медичні послуги мають бути безплатні, фактично вони надмірно дорогі, а у тяжких випадках недоступні. Хоч в дійсності є багато лікарів, більшість процедур не робиться на теренах України. Часопис „Kyiv Post“ у своїй статті від 16 вересня 2016 року подав, що 90 відс. прибутку лікарів походить з хабарів. Медикаменти, які закуповує уряд, виявляються непотрібними хворим. Україна повинна ретельніше працювати над Національною програмою охорони здоров'я.

Наша „неправильна“...

(Закінчення зі стор. 4)

дезорганізації в Росії, яка воювала з Німеччиною і, цілком закономірно, були на руку німцям. Схоже, виступ полуботківців теж був спровокований німецькою агентурою.

Після перевороту 25 жовтня (7 листопада) 1917 року, організованого більшовиками у Петрограді, Центральна Рада здійснила низку важливих змін. 7 (20) листопада вона ухвалила Третій Універсал, у якому йшлося про створення Української Народної Республіки (УНР) у федеративному зв'язку з Російською республікою, про націоналізацію земель, запровадження восьмигодинного робочого дня, встановлення державного контролю над виробництвом, розширення місцевого самоврядування, забезпечення свободи слова, друку, віросповідання, зборів, союзів, страйків, недоторканості особи й житла, скасування смертної кари.

Лише 9 (22) січня 1918 року Цен-

тральна Рада ухвалила Четвертий Універсал, що проголосив незалежність України.

Є сенс трактувати період діяльності Центральної Ради як другий етап революції – правда, з певними елементами третього етапу.

Після більшовицького перевороту російська революція перейшла до наступного, третього етапу, коли влада опинилася в руках радикальних елементів. Були також спроби більшовиків захопити владу в Україні. У відповідь на такі дії Генеральний Секретаріат наказав розрізненим українізованим частинам, які перебували за межами України, передислокуватися на територію УНР, а 30 листопада (13 грудня) 1917 року роззброїв і вислав з Києва про-більшовицьки налаштовані частини міського гарнізону.

Коли більшовикам не вдалося захопити в Україні владу з допомогою „внутрішніх сил“, уряд радянської Росії розв'язав війну проти Центральної Ради. Наприкінці січня 1918 року структури останньої були змушені перебратися з Києва

до Житомира. 26 січня більшовицькі війська захопили Київ. Проте в останній момент, 27 січня (9 лютого) 1918 року, Центральній Раді вдалося в Бересті укласти договір з державами Четверного союзу. Сторони висловили бажання жити в мирі, відмовилися від претензій на відшкодування збитків, заподіяних війною, зобов'язувалися відновити економічні зв'язки, обмінятися військовополоненими тощо.

Договір також дозволив ЦР з допомогою військ Німеччини й Австро-Угорщини очистити українські землі від більшовиків. 27 січня (9 лютого) 1918 року Звісно, і німці, й австрійці, укладаючи договір з Центральною Радою, керувалися своїми інтересами. Вони були зацікавлені в тому, щоб отримувати з України продовольство й деякі сировинні ресурси, яких їм катастрофічно бракувало.

Проте були в них і далекосяжніші плани. Німеччина бачила в незалежній Україні свого сателіта. Те саме стосується й Австро-Угорщини. Попри інтереси німецької та австро-

угорської сторін, договір між державами Четверного союзу й Центральною Радою був корисний і для останньої. Він допоміг їй зберегти українську державу. Вигідний він був і економічно. Україна за свою сільськогосподарську й сировинну продукцію отримувала промислові товари, які доти доставлялися переважно з Росії. Але Центральна Рада не змогла скористатися вигодами, які їй давав цей договір, бо її керівні органи склалися переважно з людей, що не мали ні адміністративного, ні господарського досвіду.

Кадрова проблема була однією з головних причин „бездіяльності“ української влади. Її представники могли виступати з гарними заявами, деклараціями, але коли доходило до діла, часто виявлялися безпорадними.

„Газета по-українськи“

Петро Кралюк – філософ, про-реktor Національного університету „Острозька академія“, Рівненська область.

SAVE THE DATE! **JULY 14-16, 2017**

17th Annual
Cultural Festival

Soyuzivka
Heritage Center

216 Foordmore Rd, Kerhonkson, NY 12446
www.Soyuzivka.com | 845 - 626- 5641

Contact us:
888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:
SELECT SEVEN – 3.5%*
STARTER FIVE – 3.0%*

ANNUITIES

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
 All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.
 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
 General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Концерт „Незабутня Квітка” в Національній опері

Світлана Ковальова
(„Український репортер“)

КИЇВ. – У день народження Квітки Цісик, 4 квітня, благодійний концерт „Незабутня Квітка” відбувся у Національній опері України ім. Тараса Шевченка. Алекс Гутмакер, професійний американський музикант з українським корінням, започаткував проєкт „Незабутня Квітка” і щороку йде з піснями К. Цісик до українців, аби на зібрані від концертів фонди купувати обладнання для обстеження та профілактики онкозахворювань молочної залози жінок.

Він вручив сертифікат на 100 тис. грн. представникам столичної міської влади і невдовзі пересувний маммограф буде придбано для киянок. „Цей концерт має на меті звернути увагу на велику й серйозну проблему – рак молочної залози. Це захворювання забрало життя Квітки Цісик, її сестри та матері”, – сказав А. Гутмакер.

Він розповів зі сцени про К. Цісик – велику патріотку, українку, жінку, матір, і про те, як часто у розмовах вона ділилася з ним, що дуже хоче своєю творчістю прислужитися багаторазовній Україні, до якої так прикипіла серцем. І він був ініціатором, аби іменем К. Цісик назвали зірку. „Тепер вона світить нам щовечора із небес”, – сказав А. Гутмакер і завершив свій виступ виконанням на фортепіані мелодій з пісень К. Цісик.

У концерті було використано оригінальні голосові фонограми К. Цісик та архівні світлини. На вечорі одночасно були три міністри культури України різних періодів. Колишній міністер Василь Вовкун виступив як режисер концерту, діючий міністер Євген Нищук був ведучим вечора, а народна артистка України Оксана Білозір виконувала пісні з репертуару К. Цісик.

У театрі виступили Василь Попадюк, всесвітньо відомий скрипаль-віртуоз, який прилетів з Канади спеціально на вшанування К. Цісик. З США завітали до Києва музикантка Брія Блесинг та лікар-отоларинголог Ігор Бранован. Його, до речі, нагороджено орденом „За заслуги” III ступеня. „Ніч яка місячна” він заспівав одразу двома мовами – українською та ідиш.

Співала Оксана Муха, яку після перемоги на Першому конкурсі ім. К. Цісик називають „другою Квіткою”. Вона сказала, що їй незвичне це порівняння, бо ніколи не зможе у творчості дотягнутися до К. Цісик, так само як ніколи не зможе визнати, що К. Цісик „була”. „Вона для мене завжди „є”, – підкреслила співачка.

Переможець „Голосу країни” Павло Табаков розповів, що К. Цісик разом із своїм чоловіком Едом Раковичом витратили 250 тис. дол. на розвиток української пісні в Америці. П. Табаков заспівав пісню з нового альбому „Любов жива”, а також у дуєті з О. Мухой виконав одну з найвідоміших пісень К. Цісик – „You light up my life”, з якою вона здобула „Оскар” та „Золотий глобус”.

Глядачам сподобалися виступи музикантів гурту „Luiki” і яскраві танцювальні номери балету „Життя”.

Учасники благодійного концерту „Незабутня Квітка”. (Фото: Микола Палітра)

Зі спогадів О. Білозір глядачі дізналися про початок творчої співпраці з К. Цісик, коли тодішній чоловік О. Білозір Ігор Білозір написав пісню „Коханий”, яка одразу сподобалася К. Цісик. Під час поїздки до Америки вони зустрілися і К. Цісик попросила дозволу виконувати цю пісню. „Відтоді наші долі переплелися у тісній творчій співпраці. Шкода, що вона була недовгою, але і Квітка Цісик, і Ігор Білозір будуть завжди із нами у своїх піснях”, – сказала зі сцени О. Білозір.

Останньою піснею, котру записала К. Цісик, була пісня „Журавлі” на слова Богдана Лепкого. Ця пісня символічно стала її прощальною піснею:

„Чути кру-кру-кру
В чужині помру,
Заки море перелечу –
Крилонька зітру”.

Нині у Львові, на честь К. Цісик названо вулицю, встановлено пам’ятну дошку та відкрито перший у світі музей видатної співачки на вулиці Квітки Цісик.

* * *

Алекс Гутмакер написав до „Свободи”: „Я ніколи за 10 років існування Благодійного проєкту так не хвилювався, як 4 квітня в день імпрези „Незабутня Квітка” у приміщенні Національного театру опери і балету. По-перше – столиця. По-друге – були представники Посольств США і Канади, міністри, громадські діячі, письменники, воїни, добровольці. У театрі мені сказали, що у них не так багато імпрез, коли перед початком люди питають, чи не залишилося квітка. За два тижні до початку вже не було жодного квітка.

Алекс Гутмакер дарує чек для придбання медичної лабораторії.

Головний здобуток проєкту – це пересувний маммограф „Квітка”, котрий приїхав з Вінниці і стояв біля пам’ятника Миколі Лисенку. З початку цього року пересувним маммографом у Вінницькій області проведено близько 2,000 обстежень жінок на рак молочної залози, виявлено 400 патологій, а також 12 випадків раку. „Квітка” продовжує своє життя, рятуючи жінок України!”.

Виступає балет „Життя”.

Музикантка з США Брія Блесинг.

Виступає Оксана Білозір.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Хорове дійство показали у мистецькому салоні

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У мистецькому салоні Київського національного університету ім. Тараса Шевченка 1 березня відбулася прем'єра Хорового музичного дійства „Купало“ за програмою хорового фестивалю в Швейцарії „10th European Festival of Youth Choirs Basel“.

Автором проекту та диригентом величозного і захоплюючого дійства на музику Євгена Станковича, Лесі Дичко та Ігоря Шамо стала Олександра Полиця. На початку вона розповіла присутнім про постановку.

У хоровій музичній виставі поєдналися найкращі голоси Ансамблю солістів „Благовість“ (керівник Тетяна Кумановська), Камерного хору „Софія“ (керівник Олексій Шамрицький) та Муніципальної хорової капели „КПІ“ (керівник Руслан Бондар).

Поєднання різнопланових хорових колективів дало можливість диригентці створити синергетичну музичну картину, яка відобразила всю чарівність прадавньої традиції українського народу. Прем'єра Хорового музичного дійства „Купало“ засвідчила високий рівень міжнародної класи хорових колективів.

Сцена з музичного дійства „Купало“. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Будівлі постали в мініатюрі

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 10 квітня перед двома найстарішими будинками міста Палацом одружень (будинком Панаса Щербини) та Музеєм „Кобзаря“ (будинком братів Андрія та Юхима Цибульських) встановлено дві мініатюрні копії споруд з написами трьома мовами – українською, англійською та шрифтом Брайля з думкою про незрячих.

Будинок П. Щербини побудований у 1892 році для черкаського підприємецького підприємця, опісля зданий в оренду земському управлінню. За будинком відкрито пам'ятник Василю Симоненку.

В будинку черкаських купців А. та Ю. Цибульських 18-22 липня 1859 року перебував Тарас Шевченко. Після реконструкції у ньому розміщувалися банківські установи, а тепер – Музей „Кобзаря“ Т. Шевченка.

Скульптор Владислав Димйон та Тетяна Курко біля моделі будинку Панаса Щербини. (Фото: Олександр Костирко)

Обидві мінікопії створив з бронзи черкаський скульптор Владислав Димйон в точності до оригіналу. Їх поставили на колони з сталі.

„Не ми перші, хто виконав такі речі зі шрифтом Брайля, – розповів В. Димйон. – Подібні скульптури є тільки у Львові. У подальшому на вулицях міста можуть з'явитися міні-копії готелю „Слов'янський“, будинку Городецького – приміщення першого в Черкасах громадського банку“.

Першою шрифтом Брайля прочитала черкашанка Тетяна Курко. Жінка говорить, що тепер, відчувачи скульптури на дотик, вона уявляє, які ж вони насправді.

Малюнки дітей покажуть в США

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Приватна галерея „Елісаветград“ провела конкурс дитячого малюнка „Щаслива дитина – квітуча Україна“, який зібрав кілька сотень учасників з усієї України. Власник галереї Микола Цуканов звернувся до Української Федерації Америки у США з пропозицією показати виставку дитячих малюнків з України і роботи юних українців помандрували за океан.

Тимчасом директор Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України Анатолій Корисько повідомив,

що центр надав конкурсній дитячій малюнку статус всеукраїнського.

М. Цуканов отримав листа від віце-президента Української Федерації Америки Тараса Левицького, який пише: „Щиро дякую за прекрасну виставку малюнків українських дітей. Українська Федерація Америки зберігатиме цю виставку для заходів, запланованих цього року в ООН в Нью-Йорку, Конгресі США у Вашингтоні та у Філадельфії, де захід відбудеться на честь конгресменів, які доклали надзвичайних зусиль у сприянні допомоги та підтримки України. Цього року нагороду громади отримає конгресмен Майкл Фіцпатрік“.

На фестиваль приїхали баяністи

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Національна всеукраїнська музична спілка та Асоціація баяністів та акордеоністів України провели 1-2 квітня у концертній залі Національної спілки композиторів України з підтримкою Австрійського культурного форуму та Національної радіокомпанії України п'ятий фестиваль „День українського баяна і акордеона“ або Київський міжнародний марафон баянно-акордеонної музики.

Душею фестивалю, як і всіх попередніх став його художній керівник, композитор і диригент Володимир Рунчак.

Особливе значення мала закордонна сторінка фестивалю, на якому раніше виступали музики з Сербії, Чорногорії, Польщі, Словаччини, Італії, Швеції, Японії, Німеччини, Іспанії, Хорватії. В цьоголітньому марафоні взяли участь виконавці з Києва, Одеси, Запоріжжя, Харкова, Черкас та з Автономної Республіки Крим – Джеміль Комурджи. У зв'язку з військовою агресією з боку Росії не змогли представити свою творчість виконавці з Донецьчини. Наймолодші баяністи і акордеоністи були з Шостки, Черкас та селища Кодра Київської області.

Показовою стала участь квартету баяністів ім. Миколи Різоля

Дует з Австрії – Ана Топалович і Нікола Діорич.

Національної філармонії України. А завершився марафон авторським концертом відомого боснійського композитора і баяніста Дражана Косорича у виконанні оркестри баяністів Національної музичної академії України ім. Петра Чайковського під орудою проф. Йосипа Франца.

Окрасою фестивалю стали дуети з Австрії (Ана Топалович і Нікола Діорич) та України (Мирослава Которович та Ігор Саєнко). Гості з Австрії грали зокрема твори В. Рунчака. Австрійський культурний форум в Києві та його директор радник Посла Австрії в Україні з питань культури Андреас Карабачек провели три концерти в Україні цього дуету.

Австрія має культурні центри практично в кожній європейській країні, а також у США, Канаді, Японії та в багатьох інших країнах світу.

Талановиті учасники оркестри баяністів Національної музичної академії України ім. Петра Чайковського.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Уряд працював...

(Закінчення зі стор. 1)

витися другим, а не першим.

Також ледве чи йому подобається підкреслено тісна співпраця прем'єра не з „рідним“ „Бльоком Петра Порошенка“, а з парламентською фракцією Арсенія Яценюкового „Народного фронту“. Цілком можливо, що за цим ховається якийсь далекосяжний політичний план. В кожному разі, з критикою на адресу уряду, зокрема після його хитромудрих намагань запровадити для населення так звану абонентну плату за газові лічильники – незалежно від того, використовує родина газ чи ні – помітно контрастувала заява Арсенія Яценюка, що, мовляв, „цей уряд – найкращий“.

А. Яценюка ще зарано списувати з великої політики – швидше за все, він збирає сили і намагається заздалегідь правильно розставити їх. Сталося б щось неймовірне для української політики, якби А. Яценюк у боротьбі за власну перспективу не пригадав суспільству, які мільйони долярів ішли на його дискредитацію і на підкупи депутатів задля голосів за його відставку.

Тим же часом від президента В. Гройсмана не дочекався прилюдної похвали за рік праці уряду. Біль-

ше того – за відставку В. Гройсмана і переформатування всього уряду найактивніше виступає заступник голови фракції „БПП“, найближчий соратник і друг П. Порошенка Ігор Кононенко. У цьому середовищі вже навіть називалися можливі кандидати на заміну В. Гройсманові – Юрій Луценко, Олександр Турчинов, Володимир Омелян.

Насправді, на тлі вельми умовної парламентської коаліції, це виглядає фантастикою. Свою безпорадність Верховна Рада засвідчила 11 квітня, коли протягом восьми годин розглядала вкрай важливий для Президента П. Порошенка законопроект про Конституційний суд України. Голова Андрій Парубій чотири рази ставив цей законопроект на голосування, однак, необхідних 226 голосів так і не знайшлося.

Ледве чи легшим й успішнішим буде розгляд у Верховній Раді інших назрілих проблем – оновлення Центральної виборчої комісії, Рахункової палати, заміна голів Національного банку та Фонду державного майна, довга низка інших важливих питань.

Не лише можна, але й треба розуміти президента в його намаганні тримати під особистим контролем все державно-політичне життя України, брати на себе всі без винятку рішення. Країна воює з

російським агресором. Всередині, навіть під дахом парламенту, вже не кажучи про різні партії, діють антиукраїнські групи, чітко координовані з Кремля. Не більше й не менше – триває тяжка боротьба за незалежність України. За цих умов і не може бути декілька центрів впливу і прийняття рішень. Коли йдеться про доленосні кроки, то на те й є президент. А коли ж мова про рішення щоденні і про щоденну відповідальність усіх інших керівників та державних інституцій? Що може статися, коли їх прагне підмінити собою одна людина, навіть дуже розумна? Проблеми, на жаль, назрівають швидше, ніж вирішуються. І якщо загальна ситуація втримується на одних плечах, на одній, а не на багатьох опорах, то що, не дай, Боже, може статися, коли вона не витримає навантаження?

„В умовах постійної напруги і зміни ситуації Порошенко вирішив зав'язати усі ключові питання на себе. Але замість пришвидшення їхнього розв'язку, такий поворот історії тільки все глибше втягує президента у „гасіння пожеж“. Кількість їх навколо президента вже доходить до критичної межі. І або він почне нарешті розв'язувати накопичені проблеми, або скоро під ним горітиме земля“, – пише в полі-

тичному огляді „Українська правда“.

Україні потрібна взаємна довіра усіх гілок влади, усіх національно свідомих суспільних сил. Вона досягається не інакше, як через щирі відкритість влади перед народом. Такої відкритості країна заслужила двома революціями і вже навчилася відрізняти політику від політиканства.

Відвертим і привселюдним мав би стати й звіт В. Гройсмана за рік праці його уряду. Тим більше, що попри всю проблемність українського буття, зокрема економічного, не сталося відступу назад. Навпаки – в 2017 році очікується хоч і незначний, на рівні 2 відс., але ріст Внутрішнього валового продукту; зниження інфляції до 8 відс.; в країні нарешті почалося відновлення доріг.

Та люди хочуть знати, чому рух вперед такий повільний. Люди хочуть чути великі, надихаючі ідеї і конкретні плани. Хочуть знати, коли влада підніме над Україною прапор боротьби з бідністю. Хочуть відчувати свою країну доброю і справедливою матір'ю.

Замість відвертого і сумлінного звітування прем'єр виступив перед членами парламентського Комітету з економічних питань. Поговорили-побалакали про те, про се...

Куди рухається...

(Закінчення зі стор. 2)

них символів, а велич Османської імперії у її кращі часи – провідною зорею.

Однак, Р. Ердоган – сучасний політик, а не історичний реконструктор.

І він досить амбітний для того, щоб запропонувати нову систему. „Ми впроваджуємо найбільш важливу реформу в історії нашої нації“, – оголосив Р. Ердоган у своїй переможній промові.

Тотальна мобілізація

Як швидко турецький президент перейде від встановлення загальних інституційних рамок нової Туреччини до якихось сутнісних реформ, складно сказати. З огляду на значну кількість голосів „проти“, присутність багатьох актуальних конфліктів та суспільних розламі, це може забрати певний час.

Голос різноманітних соціальних груп, які противилися пропонуваному змін, прозвучав доволі гучно: навіть в умовах надзвичайного стану та агресивної агітаційної кампанії 48.7 відс. проголосували „проти“. Більше того, доля референдуму висіла на волоску ледь не до останнього моменту. Тому в останні тижні перед референдумом і всередині країни, і за кордоном була розгорнута безпрецедентна кампанія з агітації, в яку вклали не малі гроші та організаційні зусилля: основні політичні гравці активно подорожували з виступами по всій країні і навіть за кордоном.

Турецькі міністри і посли, за висловом колумніста газети „Hurriyet“ Семіха Ідіза, „відмовилися від дипломатії“ і доволі жорстко захищали урядові позиції. Вулиці турецьких міст були завішані афішами „Evet“ (Так), величезними портретами Ердогана та прем'єр-міністра Біналя Ілдірима, імами агітували на проповідях у мечетях, а протівники пропонуваного нововведення скаржилися на серйозні

ускладнення агітації та доступу до медіа.

Риторика сягала екстремальних градусів: керівництво держави оголошувало прихильників голосування „Науїт“ („ні“) то пособниками курдських терористів, то гюленівцями (а це останнім часом означає звільнення з праці та ув'язнення).

Програму-мінімум виконано, і зараз стоїть завдання консолідації розділеної нації.

Що зміниться для Європи

На противагу цьому, суттєві зміни в зовнішньополітичній риторичі помітні неозброєним оком, і вони, швидше за все, матимуть тривалий характер.

Адже загострення конфлікту підігрівалося з обох сторін, нехай навіть за різних обставин.

З низки причин, серед яких необхідність зберегти підписану торік угоду щодо біженців, Евросоюз порівняно стримано реагував на турецьку внутрішньополітичну динаміку, хоч і не поспішав ані відновлювати переговори щодо членства, ані надавати Туреччині безвізовий режим.

Тим часом антиєвропейська риторика Анкари потрохи набирала обертів, досягнувши апогею в березні разом з турецько-нідерландським конфліктом. Саме тоді Р. Ердоган вперше заявив, що Туреччина може переглянути стосунки з ЕС після референдуму.

І якщо Брюссель спостерігав за цими процесами мовчки, окремі держави-члени ЕС не приховували негативних почуттів. Наростання популізму, антиісламських настроїв у суспільствах та поправішання ряду центристських партій в країнах ЕС тільки підсилює розбіжності.

Більше того, розуміння, що наразі членство Туреччини в ЕС неможливе в принципі, вибило ґрунт з-під ніг у проєвропейськи налаштованих турків.

Прямі звинувачення європейців у „нацизмі“, категоричне відкидання критики Європейського парла-

менту, Венеціанської комісії – все це виходить за межі суто передвиборчої риторики.

Зрештою, заява Р. Ердогана про необхідність відновлення смертної кари в Туреччині пролунала вже після перемоги на референдумі, хоча в Туреччині чудово знають, що це – червона лінія, яка може закрити будь-які переговори про членство в ЕС.

В Анкарі не дарма підкреслюють ціннісний розрив з Європою. Схоже, Туреччина хоче розвивати сто-

сунки з ЕС „по-новому“ – на рівних і на суто прагматичній основі.

Та чи вистачить аргументів Р. Ердоганові в цій суперечці? Відповідь зовсім не є очевидною.

„Європейська правда“

Надія Коваль – експерт Українського інституту майбутнього, експерт Ради зовнішньої політики „Українська призма“.

Сергій Сидоренко – редактор „Європейської правди“.

Ukrainian
Music
Society
of Alberta

Українське
Музичне
Товариство
Альберти

СЕМІНАР УКРАЇНСЬКИХ ХОРОВИХ ДИРИГЕНТІВ UKRAINIAN CHORAL CONDUCTORS' SEMINAR

July 14 - 23, 2017 at St. John's Institute in Edmonton, Alberta

Наша мета: Дати заавансованим і новим диригентам свіжий огляд скарбів великої української хорової спадщини.

Our Goal: To give established and aspiring conductors a fresh exposure to the treasure of the great Ukrainian choral heritage.

Instructors: Maestro Laurence Ewashko, Ottawa
Rev. Dr. Taras Koberynko, Ukraine
Irena Szmihelsky, Edmonton
Irena Tarnawsky, Edmonton

Seminar Lectures to include the following topics:

- * Individual/Private Conducting Lessons
- * Practical work with the Seminar Choir/Rehearsal Techniques
- * Score Analysis
- * Choral Musicianship
- * Vocal Technique
- * Liturgical Music

Репертуар включатиме наступні жанри:

Духовні, народні, сучасні й оригінальні/авторські твори.

Repertoire will include the following genres:

Sacred works, folk arrangements, contemporary and original compositions

Seminar Fees: \$375 Early Bird by May 31, 2017
\$450 after May 31, 2017

Deadline: June 15, 2017

On-site accommodations available at St. John's Institute www.stjohnsinstitute.com.
Please contact the Institute directly.

Contact Luba Boyko-Bell at info@umsacanada.com or 780.469.4890
www.umsacanada.com

Вивчаймо українську...

(Закінчення зі стор. 7)

ної системи.

Тобто білоруське Уладзімір ми пишемо Володимир, а вони нашо-го Володимира напишуть тільки Уладзімір і ніяк інакше. Російське Александр ми пишемо Олександр. Але на прізвища й топоніми ця традиція не поширюється. Тобто Николаєв українською мовою буде Ніколаєв, а не Миколаєв, Владивосток, але Володивосток, місто Владимир буде Владимир, а не Владімір. Проте польське Єжи залишається Єжи, а не Юрій, Малгожата залишається Малгожата, а не Маргарита. Російське ім'я Анна ми передаємо Анна, але українка має бути Ганна. Персонаж радянських комедій – Шурик, а не Шурік.

Щодо єгипетського міста Олександрія. За традицією ми пише-

мо його Олександрія, а не Александрія, бо воно походить від імени Олександра Македонського, якого ми теж пишемо Олександр.

Українською мовою російське слово *площадь* перекладається як *майдан*, однак усюди чомусь рівнозначно вживають і слово *площа*.

Слово *площадь* українською мовою має два відповідники: *майдан* і *площа*. Площа вживаємо в таких випадках: площа трикутника, квадрата тощо. Незабудовану частину міста або села звемо і *майдан*, і *площа*.

На Наддніпрянщині більше було поширене слово *майдан*, у Галичині – *площа*. У Києві раніше був Сінний майдан, тепер – Львівська площа. Маємо тільки Майдан Незалежності, решта – площі. Мабуть, збільшення кількості площ і зменшення майданів сталося під впливом російської мови.

Але зменшене утворення – тільки від слова *майдан*: будівельний майданчик, танцювальний майданчик, сходовий майданчик.

Чи можна вживати слово *щойно* в такому контексті: *людиноподібні роботи з'явилися щойно в 20 ст.?*

Можна, оскільки прислівник *щойно* в такому контексті синонімічний словам тільки, лише.

Як правильно оформлювати закінчення порядкових числівників, якщо основна частина їх позначена цифрою? Наприклад, 26-е чи 26-те? 17-й чи 17-ий?

Правило таке: якщо перед літерою й стоїть голосний звук, то пишемо тільки -й. Сьомий – 7-й, шостий – 6-й. У решті випадків: 70-ті роки, 90-ті, 7-ме вересня, 25-те грудня.

Понад сотню чи понад сотня? Наприклад, у реченні понад сотня китів викинулася на узбережжя.

Прийменник понад вимагає після себе іменника у знахідному від-

мінку. Наприклад, понад плян, понад силу. Отже, понад сотню китів викинулося на берег.

Чи існує в українській мові прикметник *надтий*, *надто*?

Такого прикметника немає, є лише прислівник *надто*. Наприклад: „Не гріє сонце на чужині, а дома надто вже пекло“ (Т. Шевченко). У значенні прикметника вживаємо неймовірний, надзвичайний.

Як правильно казати: *диференційні рівняння* чи *диференціальні рівняння*?

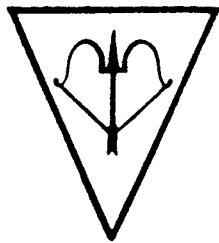
Правильно диференційні рівняння, бо українська мова, засвоюючи іншомовні прикметники, як правило, позбувається суфікса -альн. Порівняймо: еволюційний, емоційний, офіційний. Тож і диференційний, а також стипендійний.

Свої запитання надсилайте на адресу bbs.ukrainian.kiev@bbc.co.uk, вказавши в темі листа „Запитання до професора Пономарева“.

Якщо ви хочете запитати про значення котрогось слова, будь ласка, спочатку загляньте до словника – можливо, там уже є відповідь на ваше запитання.

Український Музей в Нью-Йорку пошукує Заступника Директора.

По дальшу інформацію прошу звернутися на адресу:
http://www.ukrainianmuseum.org/temp/job_asstidir.pdf

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“ влаштовує „ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють
(розуміють і говорять) українською мовою

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2017 р. Вийнятоків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для Пташат.

- Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:**
- від неділі 25 червня до суботи 1 липня 2017 р.
 - від неділі 2 липня до суботи 8 липня 2017 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки:
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www.Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: \$150.00 (\$20.00 незворотні); оплата за два тижні 290.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **30 травня 2017 р.** • Після реченця не приймаємо зголошень.
- Лікарську посвідку НЕ пересилати з анкетною зголошення. Просимо передати при реєстрації.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2017

Ім'я і прізвище дитини
по-українськи і по-англійськи

Дата народження

Адреса

Телефон E-mail

Просимо залучити посвідку дати народження дитини, яку вписуєте на табір перший раз

- ☐ від 25 червня до 1 липня 2017 р. ☐ від 2 липня до 8 липня 2017 р.
Величина таборової сорочки дитини: ☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.
☐ Залучую чек на суму \$..... ☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....
ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги

.....

.....

..... Підпис батька або матері

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use,
representation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002
zbmasnyj@verizon.net

**If 212-477-3002 landline not
working, please call 201-247-2413**

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

У Росії мріють...

(Закінчення зі стор. 3)

не хочемо бути її заручниками. Робитимемо все, щоб побудувати майбутнє по-іншому.

– А були інші варіанти?

– Так. У Другій світовій війні СРСР заморозив два конфлікти: хорвато-сербський та польсько-український. Вони були дуже подібні. Ці країни отримали незалежність. І що? На Балканах конфлікт повернувся наступного дня: сусіди почали різати один одного. А от українці з поляками виявились досить мудрі. Водночас суперечливих точок лишалося багато: сотня причин, через які можна було повернутись до бійки.

– Маєте на увазі Перемишль, Галичину, Волинь?

– Перемишль, Галичину, Волинь, Холмщину, акцію „Вісла“ – та що хочете! Питань сотня тисяч. Але є люди, які розуміють, що не все було погано. Вони намагаються дбати про спільні для нас традиції.

У війні, яку називають польсько-радянською, маємо й українських героїв. Взагалі, її варто називати польсько-українсько-радянською. З одного боку там була Польща й Україна, а з іншого – совети. Комендантом, який обороняв Замостя, був Марко Безручко – український офіцер.

Так, є такі випадки, як фільм „Волинь“. Чи він коректний – привід для довгих суперечок. Але хочете почути подібні історії з другого боку? Як українці робили щось

некоректно? Вони є, та я не хочу про це говорити.

– В останні роки ці історії стали чомусь гучніші.

– Це також впливає з кризи засобів масової інформації. Ви були в Польщі? Спілкувалися з місцевими? Казали, що ви українці? Ви почувалися некомфортно бодай раз? Ні.

Останніми роками маємо багато провокацій. І в Польщі, і в Україні. На жаль, вони триватимуть, і мусимо до цього бути готові. Йде війна. Є люди у світі, які мріють, аби українці та поляки почали ворогувати. За два роки в результаті російських провокацій знищили вісім українських цвинтарів, кілька польських пам'ятників. Україна – приклад того, як треба поводитися в таких ситуаціях. Наступного дня після знищення польського пам'ятника в Гуті Пеняцькій на Львівщині влада сказала, що це – кримінал. Реакція польського уряду повинна бути такою, як це показала Україна. На жаль, її не було. Але відреагувало суспільство.

Ми не повинні забувати, що з українського і з польського боку живуть ті, хто постраждав через минулі конфлікти. „Волинь“, Акція „Вісла“. Не можемо говорити, що цих подій не було. Але рахувати, хто більше постраждав – не вихід.

– Але ж деякі польські політики не виявляють такої толерантності до оцінки минулого. Спекують тим же образом Бандери, наприклад.

– Хіба в Україні немає таких політиків? Чи бракує популістів? Вони всюди є. На щастя, за останні 30 років було більше поляків та укра-

їнців, які вірять, що потребуємо не війни, а відкритих кордонів. Наприклад, українських шкіл у Перемишлі і польських – у Львові. Йдеться про обмін молоддю, спільні проекти, спільних героїв. Також про молитви над могилами тих, хто не дожив до часів, коли для поляка українець – брат, і навпаки.

– Які з українських реформ для вас найпомітніші та найважливіші?

– Найважливіші – децентралізація і демонополізація. Також – освітня. Від них залежить, яка буде Укра-

їна за 10, 20, 50 років. Найшвидше буде помітний результат від реформи децентралізації. Аби відремонтувати дорогу, покрівлю чи туалет в школі, не треба багато часу. Досить дати якісний закон та інструменти. Ефекти уже видно. Частково в містах, де запровадили громадські бюджети. Проте найпомітніші результати в провінції, де є комбіновані громади. Там люди бачать, що мають можливість брати участь в ухваленні важливих рішень. Вони розуміють, що від них залежить майбутнє їхніх дітей та України загалом.

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltld@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саями - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

UKRFCU
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

NOW OPEN

Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

Visit Our New Location!
Завітайте до нашої нової філії!

— (215) 725.4430 —

221 W. Street Road • Feasterville, PA 19053

ПОДОРОЖІ

Варто побачити „миргородську калюжу“

Олександр Костирко

Коли я приїхав до Миргороду, то передовсім пішов фотографувати славнозвісну „мигородську калюжу“, яку прославив Микола Гоголь у повісті „Як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем“. Виявилось, що миргородська калюжа – це ставок в центрі міста, неподалік від Успенської церкви. Відкрили його до відзначення 200-річчя від дня народження М. Гоголя, 1 квітня 2009 року.

Зараз це міський парк з скульп-

турними композиціями та пам'ятником М. Гоголю. Інші скульптури – це персонажі його творів. Тут можна побачити Івана Івановича та Івана Никифоровича, а також Хлестакова, коваля Вакулу з Оксаною, і, звичайно, Солоху та пугача Пацюка. Автор композиції – скульптор Дмитро Коршунов.

Ставок не пересихає в спекотну літню пору, отримуючи живлення з підземних водних ключів. У ньому плавають лебеді, а взимку він не замерзає, підкреслюючи цим незвичайність своєї води.

Історію ставка дослідила місцевий краєзнавець Людмила Розсоха. У 1780-их роках, коли готувалась відома подорож імператриці Катерини II на південь, центральна частина сучасної вулиці Гоголя була нашвидкоруч забрукована і одержала офіційну назву Катерининський тракт. Відтоді й почалась боротьба миргородців з калюжею серед міста.

Про цю боротьбу розповіла Єфросинія Соколовська у своїх спогадах про Опанаса Сластьона, художника, етнографа і громадського діяча, викладача Миргородської художньо-промислової шко-

Іван Іванович та Іван Никифорович. (Фото: Олександр Костирко)

„Миргородська калюжа“ стала міським парком.

У XIX ст. головною вулицею міста була Сорочинська, вздовж якої і пролягала ця дивовижна калюжа, з численними рукавами, порослими осокою й ряскою. У деякі роки калюжа затоплювала увесь сучасний центр міста. Калюжа утворювалась під час весняного паводку від стику з річкою. Влітку, коли вода спадала, ту калюжу відділяли від річки підвищення, і застоювана вода надовго залишалась широким розливом у центрі міста, докучаючи миргородцям смородом, кваканням жаб і комарами.

У 1900 році до Миргороду в гості до О. Сластьона приїхав письменник Володимир Короленко. У друзів, які були закохані в Миргород, виникла ідея позбутися калюжі. Обидва діячі зустрілися з літніми миргородцями і довідалися, що багато років тому, очевидно на місці стику калюжі з річкою Хоролом був водяний млин. У цій водоймі накопичувалась вода.

Миргородська громада підтримала ідею щодо ліквідації калюжі. Не залишилась байдужою й міська управа, яка виділила фонди для підняття лівого берега Хоролу в тому місці, де калюжа з'єднувалась з річкою. Утворилась група добровольців для осушення калюжі.

Восени, коли рукави водойми підсохли, через них було прокладено гатку. Калюжа значно зменшилась у розмірі. Колишні її рукави поступово висохли і це дало додаткові площі для забудови. Поверх гатки проклали ширшу дорогу, яка вела до входу в собор. Учнів художньо-промислової школи обсадили цю дорогу стрункими тополями.

Калюжу поступово все біль-

ше засипали, вирівнювали. Центр міста дуже перемінився на краще. А коли було знайдено мінеральну воду, Миргород став перетворюватися на курорт.

10 серпня 1916 року міська дума ухвалила делегувати до Києва лікарів Івана Зубковського й завідувача курорту Володимира Марковича з клопотанням про виділення безвідсоткової позики на 15 років для поліпшення Гоголівської вулиці, осушення низьких місць у Миргороді й захисту від затоплення околиць. Замість міського звалища було посаджено чудовий парк – понад 2,000 дерев і кущів. А в 1920-их роках узялися за болотистий пугач з малярійними комарами. Його було засипано й вирівняно, що дало площу для житлових будинків.

Отак „миргородська калюжа“ стала міським парком.

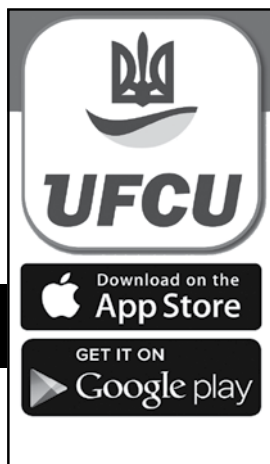
Солоха та дяк в мішку.

Завантажте наш мобільний додаток для всіх ваших фінансових потреб

Download Our App! ▶

- ▶ Deposit checks...
- ▶ View balances...
- ▶ Make transfers...
- ▶ Pay bills & more...

...using your smartphone or tablet

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

ALBANY, NY (518)266-0791	AMHERST, NY (716)799-8385	BOSTON, MA (781)493-6733	BUFFALO, NY (716)847-6655	CLEVELAND, OH (440)842-5888
FEDERAL WAY, WA (253)237-5293	PORTLAND, OR (503)774-1444	SACRAMENTO, CA (916)721-1188	SYRACUSE, NY (315)471-4074	VANCOUVER, WA (360)597-2096
WEBSTER, NY (585)545-6276				

877-968-7828 www.rufcu.org
Federally insured by NCUA Equal Housing Lender

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ФІЛАТЕЛІЯ

На марках – євреї України

Левко Хмельковський

27 серпня 2016 року „Укрпошта“ ввела в обіг чотири пошто-ві марки серії „Національні мен-шини в Україні. Євреї“.

Марки серії „Національні меншини в Україні. Євреї“.

шини в Україні. Євреї“. Художник – Миколай Кочубей. На першій з них зображено популярний єврейський танець „Фрейлахс“.

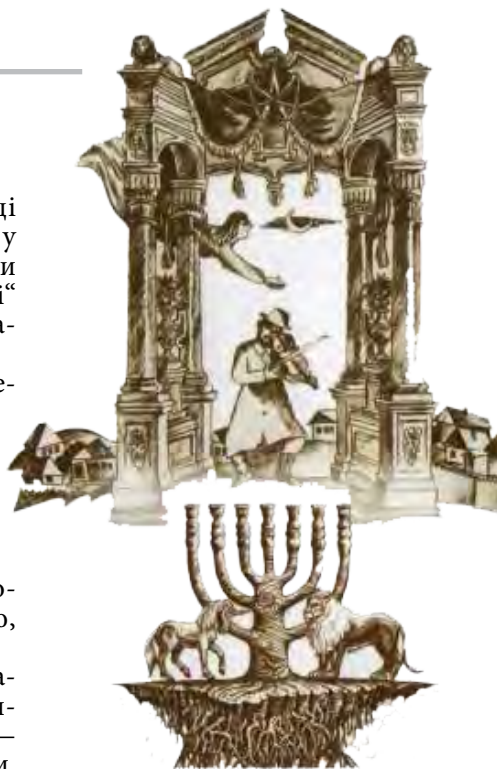
Друга марка представила синагогу в Жовкві – одну з найбільших у Європі оборонних споруд. Синагога прилягала до міських мурів та Жидівської брами, а завдяки товстим стінам з бійницями могла використовуватися як башта міських укріплень, на її даху можна було встановлювати гармати.

Синагога була збудована з каменю й цегли. Мала традиційну орієнтацію на схід. Базована на прямокутному плані. Інтер'єр витриманий в ренесансному стилі. 1994 року група архітекторів провела обстеження та архітектурні обміри синагоги. У майбутньому тут планується відкриття Єврейсько-

го центру Галичини. У 2012 році Національний банк України ввів у обіг пам'ятні монети номіналами у 5 та 10 грн. „Синагога у Жовкві“ серії „Пам'ятки архітектури України“.

Свято „Рош Гашана“ – тема третьої марки. Це день, з якого для юдеїв починається суд над усім створеним. У цей день юдеї сурмлять у шофар, щоб людина подумки озирнулася на минулий рік, згадала свої помилки і вчинки. І вирішила у майбутньому році бути кращою, чеснішою, робити ще більше добра.

Ще одна марка – „Кравець“ нагадує про єврейські ремесла. Зазвичай це були ужиткові професії – кравці, ткачі, ливарники, мідники, пекарі, аптекарі, ювеліри, годинникарі, різники та багато інших.

Малюнок на картмаксимумі.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

КУПУЄТЕ **БУДИНОК?**
МИ ДОПОМОЖЕМО!

Безкоштовне заповнення аплікації

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ПОЧАТКОВОГО ВНЕСКУ!
КОНКУРЕНТОЗДАТНІ ВІДСОТКОВІ СТАВКИ!

ДЗВОНІТЬ ТА ОТРИМУЙТЕ **ШВИДКУ ПРЕКВАЛІФІКАЦІЮ**
ПЕРШ НІЖ ПРИДБАЄТЕ БУДИНОК ВАШОЇ МРІЇ!
773-328-7500 X283

Умови даної пропозиції можуть бути змінені без попереднього повідомлення.
Будь ласка, зателефонуйте на номер 1-888-222-8571 для поточної інформації.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

SELFRELANCE.COM 2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077 302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL 630-307-0079 558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911 734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839 60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Full Financial Services

Помер д-р Любомир Роман Винар

16 квітня на 86-му році життя відійшов у вічність видатний вчений, організатор науки, засновник та багаторічний редактор журналу „Український історик” д-р Любомир Роман Винар. Його смерть після короткотривалої хвороби стала великою втратою для історичної науки, родини та колег.

Л. Р. Винар народився у родині педагогів у Львові 16 грудня 1931 року (офіційна дата народження – 2 січня 1932 року). Освіту, розпочату у Академічній гімназії, продовжував у таборових гімназіях Карльсфельді і Берхтесгадені), вивчав історичні науки в Мюнхенському університеті Максиміліана Людвіка й Українському Вільному Університеті (УВУ), де одержав диплом з архівознавства та бібліотечних наук, здобув докторат та габілітацію в УВУ.

Вчений працював у низці американських університетів, серед яких найдовше – в Кентському державному університеті (1969-1996) в Огайо, де став засновником та директором Центру досліджень етнічних публікацій та культурних інституцій в США та видавав міжнародний журнал етнічних студій „Ethnic Forum” (1980-1995). Крім того, був професором УВУ.

Л. Винар відомий як автор понад 2,000 наукових досліджень, 37 написаних ним та 48 виданих

за його редакцією книг, 28 бібліографічних довідників. Він бездоганно опанував методу наукового дослідження, йому було притаманне глибоке знання історії, історіографії, бібліографії, джерелознавства та інших галузей історичної науки, а своїми науковими працями він заложив основи багатьох дослідницьких напрямів, серед яких одним із найвідоміших сьогодні є грушевськознавство. Його історичні дослідження були присвячені історії українського козацтва, визначним історичним діячам – від козацьких ватажків до провідних політичних діячів ХХ ст., подіям Української революції 1917-1921 років та Другої світової війни. Визнання здобули його бібліографічні та довідкові видання, пов'язані з етнічними музеями, архівами, бібліотеками, організаціями в США. В таких виданнях він завжди розміщував українознавчі матеріали і тим поширював українознавство на міжнародному науковому форумі.

Він був засновником у 1963 році та багатолітнім редактором єдиного на Заході українознавчого історичного журналу „Український Історик”, ініціатором створення та багаторічним президентом, пізніше – речесним президентом Українського Історичного Товариства (УІТ), яке вже понад 50 років

об'єднує українських вчених світу. Завдяки Л. Винареві „Український Історик” став трибуною для обговорення актуальних наукових питань, через що одержав високу оцінку фахівців в Україні та за її межами.

Л. Винар був членом і входив до складу керівництва провідних українських наукових об'єднань в діаспорі та американських наукових товариств, був одним з ініціаторів створення, а пізніше й президентом Української Американської Асоціації Університетських Професорів, заступником голови Асоціації для дослідження національностей СРСР і Східної Європи, неодноразово очолював Світову Наукову Раду при Світовому Конгресі Українців, був дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, очолював Історичну секцію та був віце-президентом Української Вільної Академії Наук у США. У 1989 році увійшов до президії Української Національної Ради, очолював Академічну раду останньої. Як фахівець міжнародного рівня з етнічних студій, у 1968-1970 роках був консультантом українознавчої програми Гарвардського університету.

З невтомною енергією протягом життя вчений був ініціатором й організатором різноманітних наукових, видавничих та організаційних проєктів, численних наукових конференцій (серед яких і проведені за його ініціативою та підтримкою три міжнародні конгреси українських істориків) в Європі, США, Канаді, а за часів незалежності – в Україні.

Під керівництвом Л. Винара УІТ стало патроном історико-меморіальних музеїв Михайла Грушевського у Києві та Львові, Інституту досліджень української діаспори Національного університету „Острозька академія”, нав'язало співп-

Св. п. д-р Любомир Роман Винар

рацю з університетами та науковими інститутами Національної Академії Наук в Україні.

Заслуги Л. Винара перед українською наукою високо оцінені дослідниками в діаспорі та Україні. SKU нагородив його медалею св. Володимира, президія НТШ у Львові – медалею Михайла Грушевського (Львів, 1994), йому надано ряд інших відзнак та звань.

Л. Винар понад 50 років прожив у щасливому шлюбі з Анною Терезою з роду Кузьмич (1944-2013), залишив у глибокому смутку доню Наталію Винар-Чамберс з чоловіком Енді Чамберсом, онуків Ростислава та Різ, племінників Тараса, Михайла та Роксоляну Винар.

Похорон і Панахида відбудуться о 10-й ранку 1 травня в Українській католицькій церкві св. Андрія (Парма, Огайо). Замість квітів на могилу просимо надсилати пожертви для видання журналу „Український Історик” (Р.О. Vox 674074, Marietta GA 30066).

Вічна Йому пам'ять!

Від Президії УІТ
д-р Алла Атаманенко,
Острого, Рівненська область

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 1 квітня 2017 року, проживши 101 років, відійшов у вічність

св. п.

Богдан Казанівський

народжений 3 лютого 1916 року
в с. Нивицях, повіт Радехів.

Політичний в'язень польської та большевицької тюрем. Провідний член ОУН, член повітової Екзекутиви Радехівщини, член Теренового проводу на Австрію, опісля на Америку, як також член головної Контролі ОУН.

Похоронні відправи відбулися 8 квітня 2017 року в церкві св. Миколая у Філадельфії, а відтак на цвинтарі св. Марії на Факс-Чейсі, де спочиває біля покійної дружини Оленки.

В глибокому смутку залишилися:

дочка - Дануся з чоловіком др. Василем Васильківським
син - Всеволод Петро з дружиною Мартою
внучка - Ляріса Васильківська
приятелі - Надя Бігун з родиною
родина Матлів в США і Канаді
ближча і дальша родина в Україні

Вічна йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на
United Ukrainian American Relief Committee, Inc- (UUARC) –
ADOPT A WOUNDED UKRAINIAN SOLDIER
or FUNDRAISING CAMPAIGN FOR THE HUMANITARIAN NEEDS
OF THE UKRAINIAN ARMY AND THEIR FAMILIES
www.uuarc.org

Ділимося сумною вісткою що 31 січня 2017 року відійшов від нас у вічність наш найдорожчий і незабутній Тато і Дідо

св. п.

Григорій Гнап

народжений 6 лютого 1924 року в Західній Україні.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Надія
дочка - Галина
дочка - Володимира з чоловіком Гленом
внучка - Андріяна з чоловіком Грегом
родина в Америці, Україні і Польщі

Похоронні відправи відбулися у суботу, 4 лютого 2017 року, в Українській католицькій церкві св. Володимира, в Ютиці, Нью-Йорк, а відтак на цвинтарі св. Володимира у Whitesboro, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою,
що 16 квітня 2017 року в Мейпелвуді, Н. Дж.
відійшов у вічність

св. п.

інж. Ярослав Й. Яворський гербу САС

нар. 1931 року у Сяноці, Україна. В Америці проживав від 1949 року.

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 25 квітня 2017 року:

- о год 8:30 ранку в похоронному заведенні „Литвин і Литвин“ в Юніон, Н. Дж.,
- о год 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж.
- Тіло спочило на цвинтарі св. Гертруди в Колонії, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

син	- Юрій
донька	- Маруся з чоловіком Ярославом Колодієм
внуки	- Михайло і Стефан Колодії
сваха	- Марія Колодій
своячка	- Ліда Лисак
племінники	- Ігор Лисак з родиною
	- д-р Михайло Лисак з родиною
кузини	- Ярослав і Анна-Марія Ситники з родиною
	- Зеня і д-р Юрій Яворські з родиною
	- д-р Олег Горникевич (вдовець по св. п. Христині) з родиною
	- Роман і Віра Чапельські з родиною
	- Адріан і Ірена Стрийські з родиною
	- Юрій і Пері Терещуки з родиною
	- д-р Кларенс і Ірена Германські з родиною
	- д-р Павло Филипс
	- родина Княгиницьких

ближча і дальша родина в США, Канаді, Україні та Європі.

Замість квітів на могилу, родина просить складати пожертви на Служби Божі за упокій душі св. п. Ярослава, на St. Jude Children's Research Hospital, або на інші добродійні цілі.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 6 березня 2017 року в Лос Анджелес, Каліфорнія, відійшла у вічність наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

Ярослава Городецька з дому Сабат

народжена 14 лютого 1923 року в місті Стрию, Україна, вдова по св. п. Ігнатіві.

У глибокому смутку залишилися:

доньки	- Оксана Тишовницька
	- Люба з чоловіком д-ром Орестом Бойком
син	- Богдан
внуки	- Данило Тишовницький
	- Андрій Тишовницький з дружиною Британі та сином Олександром
	- Аніса і Лариса Бойко
	- Данко і Калина Городецькі
сваха	- Дарія Тишовницька

Похоронні відправи відбулися 13 березня 2017 року в Українській католицькій церкві Різдва Пресвятої Богородиці, а відтак на цвинтарі Сан Фернандо Мишен в Каліфорнії.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 21 квітня 2017 року відійшла у вічність на 86-му році життя наша найдорожча Мама, Бабця, Тета та Сестра

св. п.

Февронія (Віра) Бардигула

нар. 7 червня 1931 року в селі Розтока Велика на Лемківщині.

Панахида відбулася в п'ятницю, 28 квітня 2017 року в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похорон відбувся в суботу, 29 квітня, з церкви св. Юра на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Покійна залишила у великому смутку:

дітей	- Оксану, Богдана та Рому
внука	- Лукаса
ближчу і дальшу родину	в США, Канаді, Україні і Польщі.

Вічная пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на:

California Association to Aid Ukraine
с/о Luba Skoropad
3759 S. Canfield Ave., #301, Los Angeles, CA 90034

Ділимося сумною вісткою,
що у п'ятницю, 24 березня 2017 року відійшов у вічність

св. п.

Йосиф (Осип) Серна

син покійних Стефана й Анастасії,
народжений 4 квітня 1923 року
в селі Якторів, Золочівського повіту, Україна.

Покійний був студентом Богословсько-Педагогічної Академії в Мюнхені, Німеччина. Працював, до виходу на пенсію, в Колумбійському Університеті в Нью-Йорку.

Покійний був довголітнім активним членом Організації Українських Націоналістів, Українського Народного Союзу, Українського Братського Союзу, Організації Державного Відродження України і багатьох інших патріотичних організацій. Був членом хорів, в т.ч. церковних хорів в Нью-Йорку і Норт-Порті.

Панахиду в Похоронному Заведенні Фарлі, відслужив о. Василь Петрів, парох Української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт-Порті, Флориди, довголітнім членом котрої був Покійний, а Заупокійна Свята Літургія була відслужена в Церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Похоронений на Цвинтарі св. Андрія в С. Баунд-Бруку, Нью-Джерсі.

У глибокому смутку залишаються
дружина Марія (ур. Драпак) Серна
та ближча і дальша родина в Україні і Польщі

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 6 квітня 2017 року на 93-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

св. п

Сузанна Телішевська з дому Оришкевич

народжена 22 червня 1923 року в Олеську, Західня Україна

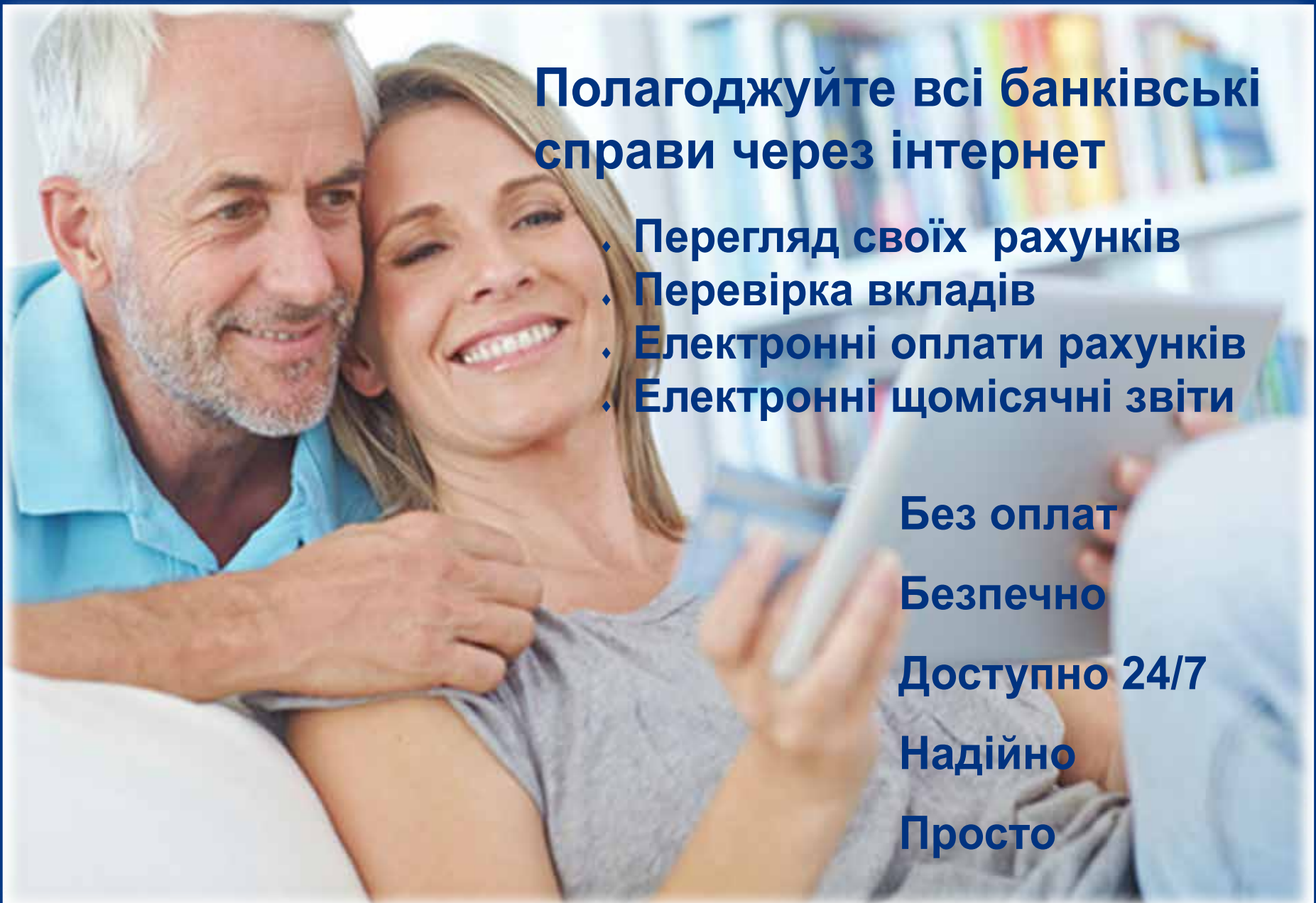
Похоронні відправи відбулися в понеділок, 10 квітня 2017 року, в Катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо і поховано на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо.

Залишилися в глибокому смутку:

доні	- Адріана Мирович з чоловіком Романом
	- Марта Лялюк з чоловіком д-ром Михайлом
	- Рома Головата з чоловіком Михайлом
внуки	- Андрій, Левко і Меланя Мирович
	- Діяна, Адріан і Олександр Лялюк
	- Данило, Денис і Филип Головаті
братова	- Оксана Оришкевич в Чикаго
ближча і дальша родина	в Америці, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Полагоджуйте всі банківські справи через інтернет

- Перегляд своїх рахунків
- Перевірка вкладів
- Електронні оплати рахунків
- Електронні щомісячні звіти

Без оплат

Безпечно

Доступно 24/7

Надійно

Просто

www.selfreliance.org

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Федеральна Кредитова Кооператива

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне б'юро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філії:

Kerhonkson:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845.626.2938
Fax: 845.626.8636

Uniondale:

St. Vladimir Parish Center
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516.565.2393
Fax: 516.565.2097

Astoria:

32 01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: 718.626.0506
Fax: 718.626.0458

Lindenhurst:

Holy Family Ukrainian
Catholic Church
225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631.867.5990
Fax: 631.867.5989

